

Nepriklausoma Lietuva

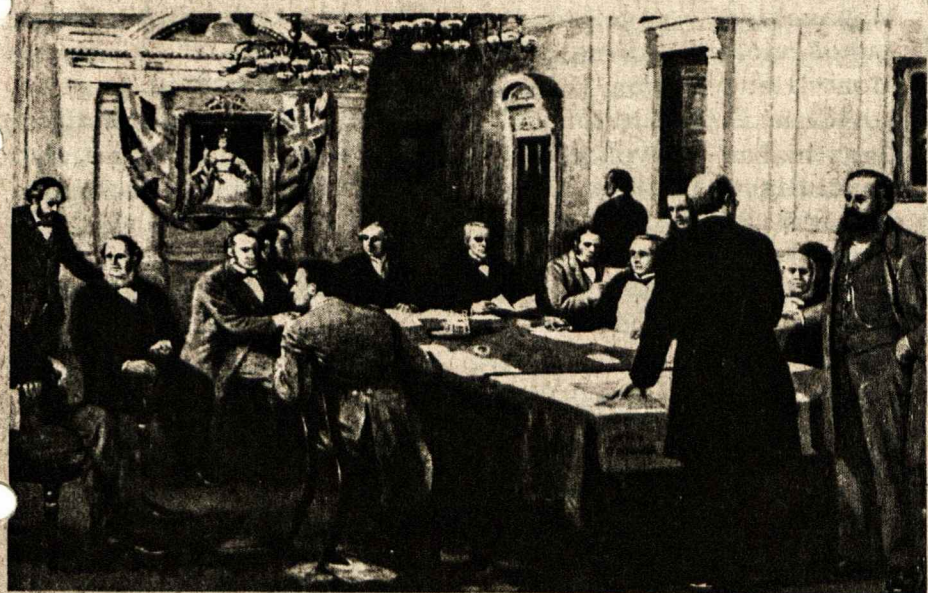

LITHUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 26

1978 m. BIRŽELIO - JUNE 28 d.

CANADA - MONTREAL - (Established 1941)

British North America Act - Įstatymo nutarėjai 1866 m. Londone, Anglijoje.

PASTANGOS PAČIAI TVARKYTI

Vakarų demokratijoje Kanada valstybinių atžvilgiu yra savotiškoje situacijoje. British North American Act, krašto konstitucinis dokumentas, pasirašytas 1867 m. dar nešioja Britų Parlamento Westminsteryje tuo metu uždėtą kolonializmo ženklą.

Dėl šios priežasties galios paskirstymas tarp federalinės valdžios ir dešimties provincijų dar patenkinamai nėra išspręstas ir kraštas dar tikrai pilnai savęs netvarko.

Jeigu neseniai pasiūlyti premjero Trudeau nauji konstitucijos reformos punktai bus Parlamento priimti, tai trijų metų bėgyje Kanada tvarkysis pilnai savarankiškai.

Reformon įeina ir kritiškieji pasiūlymai dėl Levesque reikalavimų, kad Quebec'as - prancūziškoji provincija - būtų išimta iš konfederacijos.

Trudeau tikisi, kad konstitucinės reformos padarys PQ partijos siekimus ne taip aktualiais ir kas be ko, padės Trudeau laimėti IV-jį terminą tėti Kanados Premjero pareigoms.

Levesque, Quebec'o premjeras neatrodo dėl to patenkintas. Jis tvirtina, kad III metų senumo Konfederacija yra absoliučiai bereikalingas balastas ir kad jis, kiek įmanymas, reformas įkoduotų.

NUŽUDYTAS ŠIAURĖS JEMENO PREZIDENTAS

Pietų Jemeno lyderis pasiuntė sprogstamą medžiagą siuntinyje Š. Jemeno prezidentui. Atidarius išrišimą - sprogo, užmušdamas prezidentą Lt. Col. Al. Ghashmi, kartu žuvo ir siuntinio įteikėjas.

Šiaurės Jemeno vyriausybė, konservatyvi ir artimai bendraujanti su Saudi Arabija, nutraukė visus diplomatinius ryšius su Pietų Jemenu.

BEGIN - RIMTAS LIGONIS

Lebanono (Libano) spauda praneša, kad Izraelio premjero Begin sveikatos stovis yra toks blogas, jog širdies

specialistai pataria tuoj pat daryti širdies operaciją. Begin, netrukus po išrinkimo premjero pareigoms, buvo beveik fatališkai susirgęs širdimi.

Jo liga dabar sulaukė Izraelio kabinetą nuo suskiliimo dėl Begin'o užimtos pozicijos, svarstant Vakarų Kranto ir Gaza srities ateitį. Skelbiama, kad gydytojai, jeigu Begin'as nesutiks būti operuojamas, jam esą likę tik kellos savaitės gyventi.

QUEBEC'O ŠVENTĖ

Šv. Jono Krikštytojo diena 24 birželio, tapo Quebec'o provincijos tautinė šventė. Šimet ji buvo planingai, tvarkingai ir linksmai atšvęsta: be blaivių išsišokių ir incidentų (politinių ir šiaip kiauiliško apsiėjimo), kaip kad prieš porą metų. Dėl to tik šiameit vėl buvo leista ši šventė viešai švęsti.

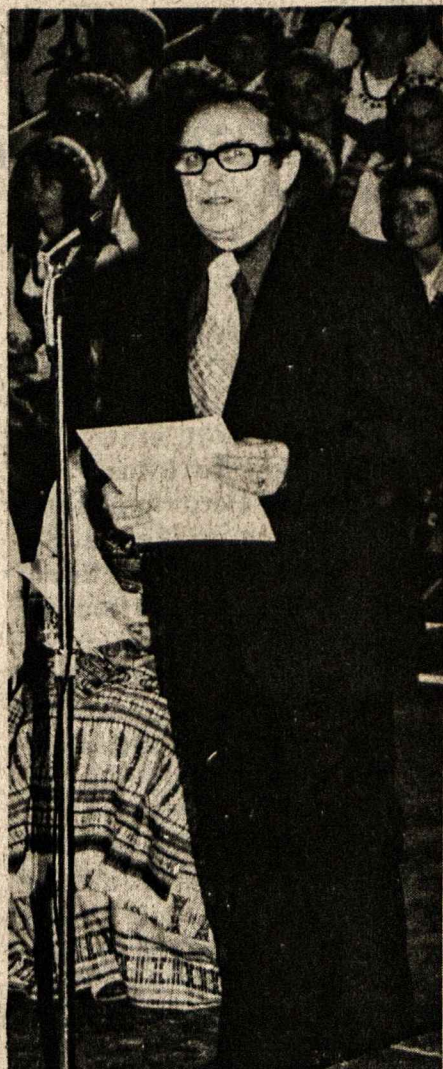
Šv. Jonas buvo švenčiamas per visą naktį keliuose didesniuose centruose Montrealyje: linksmai nusiteikusių minios šoko ir dainavo, žonglieriai ir klaunai išdėrinėjo visokias "štukas", muzikinės grupės grojo ir dainavo Crescent gatvėje, Senajame Montrealyje, Parkuose La Fontaine ir Angri-gnon, Place des Nations aikštėje Man & His World.

ŽIAURŪS ĮSTATYMAI TEBEVEIKIA

Alžyro milijonierius pagrobė apsvaiginę savo seserį iš Montrealio ir grąžino ją į namus, kad išlaikytų duotą žodį vienai šeimai. Jai gimus, ji buvo pažadėta už žmoną. Dabar, nors iškėjusi ir mylinti savo vyrą, ji kaip vergė laikoma apsaugoje ir prievartoje. Nežiūrint grėsmės, ji rizikavo telefonuodama ir pranešdama apie savo likimą Montrealin. Mėnesio gale ji turi ištekti už jai nepažįstamo asmens; išpėjo savo vyrą Montrealyje, kad jis saugotųsi ir nieko nedarytų jai gelbėti, nes rizikuotų ir savo gyvybę.

Pasaulio Lietuvių Dienų proga Sveikiname!

- Rengėjus,
- Seimą,
- Sportininkus,
- Dainininkus ir
- Visus Šventės
- Dalyvius

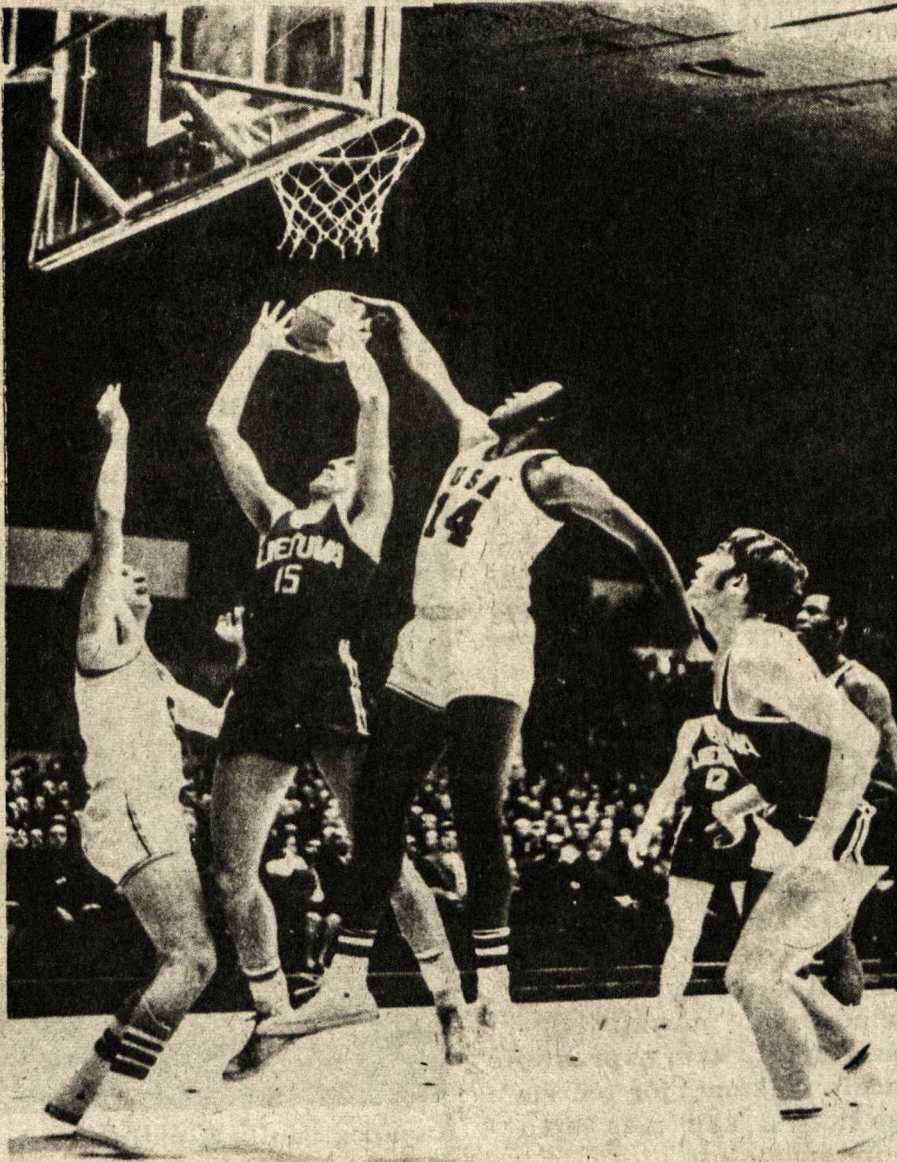
PLB pirm. B. Nainys uždaro Dainų ir šokių šventę Hamiltone Nuotr. J. Aušroto

NL.

AUDIENCIJA BALTUOSE RŪMUOSE MININT BAIŠŲJ BIRŽELĮ

Sėkmingų JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto Val-

dybos pastangų dėka, prasmingesniai Baisiojo Birželio sukakčių atžymėjimui š. m. birželio 13 d. buvo išrūpintas Baltuose Rūmuose

JAV lietuviai krepšininkai sužaidžia rungtynes Vilniuje.

pasimatymas su JAV viceprezidentu Walter F. Mondale.

Vienuolikos asmenų delegaciją sudarė LB-ės atstovai - PLB pirm. inž. Br. Nainys, JAV LB Krašto V-bos pirm. inž. Alg. Gečys, vice-pirm. Rimas Česonis ir JAV LB atstovas Washingtono Alg. Gureckas - ir LB kvietimu įsijungę Vilko pirm. dr. Kęst. Valiūnas, Liet. Religinės Šalpos dir. kun. Kaz. Pugevičius, Lituanistikos Instituto V-bos narys dr. Tomas Remelkis, Pasaulio Jaunimo Sąjungos vicepirm. Viktoras Nakas, spaudos atstovė Rolanda Raslavičiūtė, Pasaulio Latvių Sąjungos vice-pirm. dr. Olgerts Povlovskis ir Amerikos Estų Tarybos vice-pirm. Maido Kari.

Audiencijos metu paliesta Pabaltijo valstybių aneksijos nepripažinimo tęstinumo sovietinio kolonializmo, rusifikacijos, politinių kalinių, tautų apsisprendimo, šeimų sujungimo, radio transliacijų į Pabaltijo valstybes praplėtimo, tautybių gyvenviečių išsaugojimo, tautinių studijų įstatymu teikiamos paramos geresnio paskirstymo ir kiti klausimai. Audiencijos trukmės 50 minučių metu, vice-prez. Mondale parodė nuoširdų dėmesį ir supratimą Pabaltijo valstybių reikalui ir užuojautą Žmogaus

Teisių paneigimą kenčiantiems šių tautų gyventojams. Jis užtikrino, kad dabartinė JAV Administracija vykdo ir remia nuo 1940 metų JAV tęsiama Pabaltijo valstybių aneksijos į Sovietų Sąjungą nepripažinimo politiką ir "šiandieną aš jaus patvirtinu (reaffirm)".

Audiencijos su vice-prez. Mondale metu, sovietinę okupaciją kenčiančioms Pabaltijo tautoms buvo parodytas išskirtinas dėmesys, į konferencijos salę nelaukai atvykus JAV prezidentui Jimmy Carter. Atsižvelgiant į faktą, kad už dviejų dienų bus minimos Pabaltijo valstybių okupacijos ir tremimų sukaktys, šis prez. Carter'io atvykimas įgyja dar svarbesnę reikšmę.

Audiencijoje dalyvavo Valstybės departamento, Tautinio Saugumo Tarybos ir spaudos atstovė Rolanda Baltųjų Rūmų atstovai, pamatarėjams Ann Wexler ir jos štabo narės Victoria Mongiardo.

Pabaltiečių delegacijos vyr. koordinatoriumi buvo JAV LB Krašto Valdybos vice-pirm. R. Česonis, kuriam pavyko ir minėtą audienciją išgauti. (LB Inf.)

PASAULIO LIETUVIŲ DIENŲ SPAUDOS INFORMACIJOS Komisiją sudaro: Pr. Alšėnas, J. Andrulevičius, St. Dargis, J. Gustainis, T. Barnabas Mikalauskas, OFM, K. Mileris, St. Pulkys, A. Rinkūnas, J. Valčiulėnas, S. Varanka, M. Vasiliauskienė. Komisijos pirmininkas - J. Karka, tel. 233-7841.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS NL SPAUDOS BENDROVĖ,

Visuomeniniams Reikalams vice-pirm. L. Girinis-Norvaiša,
11 Apple Hill Rd., Baie D'Urfe, P.Q. H9X 3G7

Second Class Mail Registration NO. 1952 Return postage guaranteed.
Postage paid at Lachine, P.Q. Published by The Independent Lithuania
Publishing Co. at 7722 George Street, LaSalle, P.Q. Canada. H8P 1C4.

Metinė prenumerata Kanadoje - \$12.00, visur kitur - \$13.00. Rėmėjo
prenumerata nuo \$18.00. Atskiras numeris 35 ct. Adreso pakeitimas 50 ct.

P.s. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys ne-
būtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali
būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, grąžinami
tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba
Leidykla neatsako.

Redaktorius Pr. Paukštaitis

ADRESAS: 7722 George St. LaSalle, P.Q. H8P 1C4. Tel. (514) 366-6220.

Nuolaidžiavimas ar Beprincipumas?

Lietuviškajai visuomenei dar vis esant gerokai susijaudinusiai ir gyvai beko-
mentuojančiai tą "Holocaust" spketaiktą seriją, rodytą per
amerikinį ABC televizijos tinkle, iškyla lyg trys dvi nuo-
monės. Pirmoji, statgi, be-
veik spontaniškai kilusi, rei-
kalauja visų lietuvių skubios
ir efektyvios reakcijos. Ki-
tąp sakant, stiekti kaip kurtų
ne visai teisingų, lietuvių
liečiančių scenų ir teksto iš-
tatsymo, ar lengvesniu
spaudimo atveju, padėti visa-
tą tragediją TV studijos ar-
chyvan. Tiesa, tačiau yra to-
kia, kad "Holocaust" serija
/panašiai, kaip ir "Roots"/yra
parduodama ar išnuomuoja-
ma trisdešimties minučių
televizijos /privačių ar val-
dinių / bendrovėms vie-
šam rodymui per ten-
tinius kanalus. Šiuo atveju
bitais /lietuviškai- verslas-
čia lyg trisdešimties minučių
biznis, trisdešimties minučių
motyvai lems, kad TV juostoje trisdešimties
bet kurie keltiniai, kaltavę
pintą, vargtai ar bus daro-
mi. Niekas neskyrė lėšų tris-
dešimties, jų manymu, pilnai pa-
ruoštam produktui, kuris vi-
sumoje žvelgtant, buvo pri-
tiktas gana patenkinamai tris-
dešimties daugumai palankiai.

Retiškia, lietuviškai čia turime
gloką problemą, pirmen-
nančią matysmą srities, kai
šaukštai po pietų. Bet tris-
dešimties tuos "pietus", vargtai
ar ką įmanoma buvo atlikti,
mums nemačius nei teksto,
nei sužeto, nebent tik spē-
liojant apie galimas tenden-
cijas ar nukrypimus. Šioje
vietoje būtina /bene šimtą kartų/
pristatinti, kad viešo-
jo susijaudinimo visų rūšių
priešmonės dirba, ją faktiškai
tvarko, derina ir rikiuoja be-
ne 95% viso personalo - tris-
rauslų kilmės asmenybės.
Tad, ko čia trisdešimties, kad,
su retai pasitaikančiomis
išimtimis, programų turinys,
svoris ir pagrindinis akcentas,
rikiuojamas visos tos plačios
industrijos vadovų pagėdijama
kryptimi. Dauguma protestų,
latšų ar demonstracijų, tiesa, priima-

mt, gal net ir išklusomi, bet
"generalinė linija" nuo to
kaip trisdešimties.
Dabar, sakysite, o kokių
būdu "praslinko" tas TV ek-
ranui skirtas filmas apie Simo
Kudirkos odiseją? Labai
paprastas reikalas. Izraelio
tautybės žmonių šios dienos
interesu grandinėje dabar
yra trisdešimties reikalas bent
klek gnybtelėti sovietinei
pusel. Toks yra laiko reika-
lavimas trisdešimties Izraelio
interesus. Simo Kudirkos
epopėjai tam trisdešimties
atlikus tam tikrą antisovietinį
propagandinį mostą.
Programos gamintojai, pro-
duseriai, direktoriai, nemaža
dalis aktorų, nereikia tris-
dešimties, buvo amerikiečiai
žydai. Ne viskas tame sce-
narijuje buvo pristatyta, kaip
mes norėjome ar matėme,
tačiau dienos realybė tokia,
kad neturime nei pakankamo
svorio, nei įtakos pakeitimų
darymui.

Visus tuos faktorius drau-
gėn sudėjus, kaip kurtų new-
yorkiečių lietuvių stebėtojų
tarpe ryškėja trisdešimties, vadina-
moji, antroji nuomonė. Esą,
šiuo metu geriau neerzinti
TV industrinių galtūnų, bet
geriau naudotis esama proga
trisdešimties nesantaika tarp
žydijos ir Sovietų ta prasme,
kad būtų įmanoma per TV
tinklo programas praveisti tris-
dešimties mums artimesnių tris-
dešimties temų. Susitikus su
tais sluogsniais, ko gero, vi-
sai užsidarytų galimybių
bet kuriems mūsų planams
pastebėti ne tikslu, bet
miltijonų skaičiuojančią,
tikrai plačią, žiūrovų masę.
Kol įtakingoji žydų opinija
nelauko save draugiškai su
Sovietija, tol bus trisdešimties
galtūnų glesniam trisdešimties
tiesniam mūsų pačių pasi-
retėkimui, suprantama, kar-
tu neignoruojant /nebet
kartu ar šalimis pastačius/
trisdešimties žydų interesų. San-
tyktuose su Sovietija, atrodo,
tek žydai, tek trisdešimties,
gal turėti svarbų, tikimi-
nės reikšmės bendrų tikslų.

Al. Gimantas

IR GERA, IR BLOGAI... nuomonės, laiskai, atgarsiai

ŠVIESOS ŽODIS
CHICAGOJE

Perskačius premijuotą
knygą, daugelis pasipiktinom
dėl mūsų tikėjimo-bažnyčios
paniekinimo ir tenai persū-
dytu nihilizmu. Juk premi-
juoti veikalai turi stiprinti
ir kelti lietuvių dvasinę at-
sparą ir ryžtą prieš nuovar-
gį, priešintis nemoralumams.
Z. Juškevičienė kalba savo
2 psl.

Didelis ačiū Z. Juškevi-

čienai, kuri LF suvažiavime
labai laiku ir vietoj pareiškė
protestą, kad "Lietuvių Fon-
das nusiimtų gėdą, kad re-
remia komunistinę ir por-
nografinę spaudą ir litera-
tūrą".

Labai užjauciu ir gailiuosi
to žmogaus fanatikėlio, ku-
ris negalėjo suprasti apie ką
Z. Juškevičienė kalba savo

ŠAULIŲ AIDAS

Gleboja L.Š.S.T. Kanados Šaulių Rinktinė - 1500 De Seve Ave., Montreal, P.Q.

8

ŠAULIŲ SĄJUNGA IR VLADAS PUTVYS - (1873-1929) - Rašo Pranas Alšėnas

(Tąsa iš nr. 7) (K.m. kovo mėn. 5 d. suėjo 49 metai nuo jo mirties)

Dar vatsdingiau apie VI. Šaulių S-gos kūrėjas Vla-
das Putvys rašė kan. Juo-
zas Tumas Vaitgantas:

"Ar jis savo tėvo balsą
girdėjo, sakantį jam Put-
vys", Lietuvos žemėje dy-
ges trisdešimties; ar jo tik
kraujas atkūstė išvertė, kas
buvo dugnan nustelbta (moti-
na lenkė - grafaitė Plotery-
tė), dabar mums vis tašta.
Mes teįvertiname faktą, kad
iš lenkiškos tos Lietuvos še-
mos, iš privilegijuotojo gana
stambių dvarininkų luomo -
atkūstė išliko vienas atnūs,
drįsęs visam savo luomui
balsai pasakyti: Putvys sum-
ab initio et usque ad finem;
- lietuvis esu buvęs iš prad-
žių, lietuvis liksiu iki galo.

Visą save atidavė lietuvių
tautai ir savo vaikams skel-
bė lietuviškąją tradiciją, kad
neerzintų visuomenės....
Lietuvos didikų luomas pa-
laikė Ladi Putvinskį atska-
lūnu ir nebeturėjo su juo
santykių. Viena negalėjo jam
nepritaikyti, kad jis tai da-
rė ne savo asmeninės nau-
dos teškodamas. Jis lietu-
vystę, senąją to krašto tra-
diciją, apaštalo patlams
nesusipratėliams lietuviams.
Mokė, švietė, tikėję jėms
draudžiamų spaudinių, savo
lėšas trisdešimties knygų kont-
rabanatą dėjo, puldinėdamas
šien ten, kur numatė rastas
gyveninės minties ar kur ga-
lėstas jos įžiebt. Prie visa-
to dar pridėjo savo laisvę,
kantriai pakėlė kalėjimą ir
išstrėmimą /Trimitas, 1929.
III, 28, nr. 13/.

Šaulių Sąjungai keltą V.
Putvįs partiko patį sūnau-
stą. Jis galėjo pasitrinkti kitus
kelius, žymiai lengvesnius.
Galėjo - kaip Sąjungos kūr-
mo pradžioje buvo stūdoma -
padaryti šaulius grynai kar-
tine organizacija, pilnai pri-
klausoma nuo kartuomenės
vadovybės, be visuomenišku-
mo - savanoriškumo prado.
Tuomet sunkumų trisdešimties
su kartuomene ne-
būtų buvę, organizacijos ad-
ministracinis aparatas būtų
funkcionavęs kaip gerai pa-
tepta trisdešimties, prityrusių
mechanikų prižiūrta, ma-
šina.

V. Putvys to nenorėjo. Jam
norėjo turėti organizacija
daug demokratiskę - vi-
suomeniškę, todėl netiš-
vengta įvairių nesuipratė-
mų su kartuomene trisdešimties
vadais, ypač paskyrus Šaulių
Sąjungos viršininku Kpt. Pra-
nų Klimentį. Tarp Šaulių S-
gos trisdešimties atstovų
vykusių neklandumų trisdešimties
rygų - mažesnių miestų ir
provincijos šauliai neįjautė,
nes jie būdavo vietoje, Kaune,
užušuojami. Rašantys is

išlaidoms padengti, K. Š.
Rinktinės Valdybos pastan-
gomis yra organizuojama
vertingų meninių kūrinių lo-
terija, kuri bus platinama
visur esančių šaulių mastu.

Loterijai vertingus kūri-
nius paaukojo šie Montrea-
lyje gyvenę menininkai:

P. Baltuonis - medžio
skulptūrai, Kr. Bendžiūtė -
Makauskienė - paveikslą, Ir-
Lukoševičienė - kilimą, G.
Montvilienė - kilimą, D. Staš-
kevičienė - tautinę lėlę, Alf.
Vazalinskas - paveikslą, J.
Šiaučius - paveikslą iš me-
džio ir B. Balaišis iš Windsor
- paveikslą.

Laukiama ir daugiau. Vi-
siems aukotojams K. Š. R.
Valdyba nuoširdžiai dėkoja!

Montrealio Lietuvių Ban-
kas LITAS, įvertindamas
šaulių veiklą, K. Š. R. Vėlia-
vos Fondui paskyrė 100 dol.
auką, ir J. Paškevičius 25 dol.
Jiems Rinktinės vardu - di-
delis ačiū.

Visų dalinių valdybos ma-
loniai prašomos jau dabar,
atkreipti ypatingą dėmesį
Rinktinės dešimtmečio mi-
nėjimui, ruošti jame gausiai
dalyvauti. Būtų malonu ma-
tyti jame kiek galima dau-
giau pasipuošusių naujomis,
mėlynomis uniformomis.

Šauliai D. Jokubaitį pat-
sitraukus iš Rinktinės Val-
dybos Jaunimo Vadovės pa-
reigų, nauju Rinktinės Jaun-
nimo vadovu pakeistas iš

D. L. K. Algirdo Šaulių Kuopos
Kazimieras Deksnys,
Hamiltono K. L. B. A-kės V-
bos pirmininkas.

Rinktinės kapelionu ma-
loniai sutiko būti Hamiltono
Aušros Vartų parapijos kle-
bonas prel. dr. J. Tadauskas.

Tolimesni Rinktinės čar-
terio pertvarkymo reikalai
pavesti Rinktinės vicepirmi-
ninkui St. Jakubiukui.

Rinktinės Moterų vadovės
pastangomis š. m. rugpjūčio
mėn. 20 d. Hamiltono Med-
žiotojų Žuklautojų Klubo
vietovėje ruošiamą Rinkti-
nės Moterų gegužinę ir jau-
nimo sąskrydį.

Programą atliks jauni-
mas, gautasis pelnas skiria-
mas ateinančių metų Pasau-
lio Lietuvių Jaunimo Kong-
resui paremti. Į ruošiamą
gegužinę sąskrydį kviečia-
ma visa ir iš visur lietuviš-
koji visuomenė paremti jau
Jaunimo pastangas.

"Šaulių Aidas", nors ir vasa-
ros atostogų metas, bet iš visų
dalinių laukia veiklos žinučių
ir nuotraukų.

K.Š.R. pirm. J. Šiaučius

Kanados Šaulių Rinktinės V-bos ir kuopų pirmininkų posėdis, įvykusio Toronte praeitų
metų rudenį dalyviai. Iš kairės sėdi: V. Sušinskas, St. Jakubiukas, J. Šiaučius (pirm.)
M. Jokubaitienė, St. Petkevičienė, St. Jokubaitis; stovi: Ig. Petrauskas, G. Rugienius, Bal.
Kasperavičius, J. Stoškus, A. Šetikas, P. Jonikas, A. Mylė, P. Kanopa. Nuotr. S. Jakubiuko.

L. K. MINDAUGO ŠAULIŲ
KUOPA

Atsiliūpdama į Centro
Valdybos aplinkraštį Romo
KALANTOS paminklo staty-
mo Fondui L. K. Mindaugo
Šaulių Kuopa paaukojo 25 dol.

Montrealio Aušros Vartų
parapijos Choriui, vykstan-
čiam į Pasaulio Lietuvių
Dainų šventę Toronte, pas-
kyrė 100 dol. paramai.

Š. m. gegužės 13 d. buvo
suorganizuota sėkminga eks-
kursija į Ottawą, kurioje da-
lyvavo per 40 asmenų, jų tar-
pe nemažas skaičius ir ne-
šaulių.

Buvo aplankyta Parlamen-
to Rūmai ir keli muziejai.

Birželio 24 d. Aušros
Vartų parapijos salėje Kuopa
surošė tradicines JONINĖS
i kurias atvyko ne tik Jonai
ir Jonės, bet ir nemažas
skaičius kitų svečių.

Liepos 16 d. yra numatyta
gegužinė Pointe Fortune, Pr.
Skrubio pušioje vasarvie-
tėje, prie Ottawos upės. J. Š.

ŽURNALUI KARYS
PAREMTI KAVUTĘ

Š. m. gegužės mėn. 28 d.
Windsoro Jūros šauliai su-
rėngė žurnalui KARYS pa-
remti kavutę M. J. Kizlių na-
muose. Kartu buvo surengta
ir šaulio Balio Balaišio dai-
lės paroda.

Parodą atidarė 2 val. p. p.
M. Kizis ir pristatė paskai-
tininką muziką S. Šližį. Pas-
kaita buvo labai įdomi, nau-
dinga ir klausytojai sekė ją
susidomėję. Muzika visi
mokame gėrėtis, bet ne visi
mokame ją įvertinti. Tema
buvo labai naudinga: Muzi-
kos Kritika.

S. Šližys yra išmokslintas
ir gabus muzikas, sukūręs
originalių lietuviškų dainų.

Balys Balaišis su savo
darbais pasirodė pirmą
kartą. Lankytojų buvo šil-
sutiktas, ir dalis paveikslų
buvo parduota.

Atsilankiusieji programa
buvo patenkinti ir pageldavo
daugiau panašių parengimų.
Vandiolis

SVEIKINIMAS SESEI
ŠAULEI

Po dienos darbų, vakarinių
maldu,
Kai užges žvaigždė paskutinė
Ir nuklys tada tavo mintys
toli,
Kur laiko riba begalinė.

Ten sugrįžta jaunystė, ten
gėlėti takai,
Vėl virpa krūtinė, vėl dega
veidai.

O ten tas suolelis, tarp krū-
mų giliai,
Jo virpantis balsas vėl
šnabžda meiliai.

O Viešpatie... akys vėl atsi-
merkė,
Pranyko mirazas jaunystės
vaizdų.

Tik balzgas, naujas Velykų
rytas,
Sveikins Tave nuo šaulių vi-
visų.

M. Kizis

Lietuvių Visuomenei

PRANEŠIMAS

LKRŠ Rėmėjų - pasauliečių organizacijos vyriausioji arba centro valdyba, turinti skyrius įvairiuose kraštuose, pirmąsias Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikas, rotatoriumi atsispausdinusi, platino Amerikoje ir siuntė į kitus kraštus.

1973 m. spalio 9 d. Rėmėjų vyr. Valdyba, turėdama 6 Kronikas, nutarė jas leisti atskira knyga. Tam nutarimui pritarė Religinė Šalpa ir kitos organizacijos. LKB Kronikos pirmasis tomas lietuvių kalba buvo išleistas Chicagoje 1974 m., antras tomas - 1975 m. ir trečias tomas - 1976 m., kiekvieno tomo po 5.000 egzempliorių.

Rėmėjų prašomi, Vokietijos lietuviai kunigai pradėti versti į LKB Kronikas į vokiečių kalbą ir leisti knygomis, o mons. V. Mincevičius, stipriai Rėmėjams finansiniai padėdant, Kronikas verčia ir leidžia knygomis italų kalba.

1977 m. rudenį LKRŠ Rėmėjų vyr. Valdybai ne dėl jos pačios kaltės veikimo sąly-

gos pasidarė neįmanomos, ir ji KLB Kronikos knygų leidimą perleido naujai įsistatęsiai Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikoms Leisti Sąjungai, kuri yra įregistruota Illinois valstijoje ir š. m. balandžio 7 d. Nr. 213 yra gavusi atleidimą nuo valdžios mokesčių aukoms.

Rėmėjų vyr. Valdyba š. m. vasario 26 d. atsistatydino ir Rėmėjų organizacija nustojo veikti. Likusios sumos, surinktos šalpai, buvo perduotos Religinės Šalpos pirmininkui.

Rėmėjų Skyriai persiorganizavo į KLB Kronikoms Leisti Sąjungos Skyrius, primdami Valdybos pasiūlymą, ir visi buvusieji Rėmėjų nariai tapo Kronikoms Leisti Sąjungos nariais.

KLB Kronikoms Leisti Sąjunga Mykolo Morkūno spaustuvių, Chicagoje, jau spausdina LKB Kronikos ketvirtą tomlietuvių kalba, kuris birželio mėn. bus išleistas, o Lojolos Universiteto vardu pirmas tomas ispanų ir pirmas tomas anglų kalbomis bus išleisti šiomet vasarą ir plačiai paskleisti

BENDRI METMENYS APIE SPORTĄ VYRESNIEMS

— Br. Keturokis.

(Šio straipsnio autorius yra buvęs žymus lengvosios atletikos sportininkas — bėgikas ir ėjikas, atstovavęs Lietuvą pabaltijos valstybių varžybose, o organizacinę veiklą — vadovavęs Lietuvos Atletikos Sąjungoje. Visą laiką aktyvus bendradarbis sportinėje ir visoje lietuviškojoje spaudoje).

(Tęsinys iš nr. 18)

Plaukimas sveikatingumo palaikymui turi išskirtinos reikšmės, todėl susipažinkime bent su pagrindiniais nudojimo dėsniais. Praktiniam

tų kalbų kraštuose. Po to bus leidžiami kiti tomai. Jau verčiamos Kronikos ir į prancūzų kalbą. LKB Kronikos knygų lietuvių ir kitomis kalbomis Amerikoje niekas kitas neleidžia ir neleidžia.

Laukiame iš visų lietuvių supratimo, pritarimo ir visokios paramos aukomis, malda ir darbu tam didžiajam epochinui užmojui — LKB Kronikos knygų leidimui įvairiomis kalbomis ir plačiam paskleidimui laisvame pasaulyje lietuvių Tautos gerovei, garbei ir laisvei.

LKB Kronikoms Leisti Sąjungos Valdyba
6825 So. Talman Ave.,
Chicago, Ill. 60629, USA

vandens sporte, kuris vasaros sezono metu virte verda, nemažai vasarotojų naudojant motorlaivius ar laikiną irklavimą, galingoji plaukimo nauda lieka lyg ir antraeilė, nes čia jau reikalauja asmens jėgų įtampos ir artimės pažinties su vandeniu. Didžiulė nauda bus kiekvienam iš mūsų jei paprasto ir kasdieninio plaukiojimo (hesiekiant pažangos ar stilių naudojimo pilnumo), prasilavinsime plaukti įvairiais būdais — stiliais: Laisvu, kurį vadiname cowl, nugara, krūtine, peteliške. Šie visi būdai skirtingose kūno pozicijose turi ypatingą judesį gausumą ir įtaką sveikatos gerinimui. Plaukimas tinka ligi vėlyvo senesnio amžiaus visiems, kurie tik sugeba išsilaikyti vandens paviršiuje. Įpatinę džiaugsmą vanduo teikia, nes čia visi šeimos nariai krūvoj būdami turi

progos lavintis ir artimai bendrauti, kuris labai dažnai su vandens pokštais, kaip pasitaškymu, nėrimu ar "rautelių kova", taip giedriai išjudina vidutinį džiaugsmą.

Medicinos požiūriu plaukimas ir vandens naudojimas dušuose, voniose, baseinuose ar kur nors kitur, neginčijamai, sveikatai būtinai. Šaltoji srovė (vandens) padidina kraujo apytaką ir grūdina visą organizmą. Nuolatiniai ir be pertraukos vykdomi judesiai, plaukimo metu, stiprina širdies ir visos kraujo apytakos centrines sistemas. Įpatinę nauda senesniems yra gulsčioji — krūtinės padėtis, nes varomoji jėga — judesio pagalba, slinkti pirmyn, atpalaiduoja sąnarius ir nugarkaulio bei stuburo dalis, ką dažniausiai sporto medicina ir gydymojoje praktikoje, kaip stiprinimo metodą. Taip pat būdinga ir kai

kurioms laikysenos negėrovoms taisyti, plius kvėpavimo takus ir jiems tarnaujančias raumenų grupes stiprinti. Aišku, labai atsargus kvėpavimas, kad vanduo nepatektų į burną, reikalauja itin didelio atsargumo, ypač vengiant gilumos, kur jau kojomis dugnas vos pasiekiamas. Jau šios kelios svarbesnės apybraižos ir mūsų kasdieninė nary patirtis su apsiplėtimais, ypač karštesnių dienų laiku, pilnai atestuoja vandens gaivumą žmogaus gyvenime.

Jeigu kasdieninio darbo slinkty, ypač vasaros metu išnaudosisme progą priprasti prie vandens, kaip įbridus keltą kartų pasinerti, apsiplėtimais, pajusime, kad vanduo laiko kūną paviršiuje, ypač duodant jam slinkty atsispyrimo metu, kas pradėdantiems be galo svarbu pajusti, tai savisaugos jausmas jau stipriau laisvas ir ilgesnis plūduriavimas, siekiant judesio pačiam plaukimui.

Praktiniam plaukimui tobulinti pradžio, bent 2-3 sav., sakykim 3-4 sav., pakanka, jei sugebėsime išsilaikyti bent 5 min. vienu metu. Tokia serija tris kart po 5-6 min., su 2-3 pertraukėle jau duos 15-18 min. tikro plaukimo. Kai pajėgsime kaitaliojant kūno padėtis, nors ir ne visai taisyklingais plaukimo būdais, vandens išsilaikyti — plaukti, nors 30 min., tada po kitų 3-4 sav., galime žiūrėti — mėginti ir nuotolį įveikti, žiūrėdami ar darome pažangą, bet jau čia grynas asmens nusistatymas ir laisvas noras. Išveigimui monotoniškumo judesiuose ir kūno padėtyse paduriama 2-3 plaukimo būdai išmokyti.

Geras įvairių kelių tinklas, kuris net parkuose ar vasarvietėse daugumoje yra dviračių tinkams, plačiai atveria duris. Visi žinome ir girdime jog vyresnieji turi nepamiršti dviračiais važinėjimo, kaip sveikatos šaltinio, ypač tie kurie yra sunkesnio svorio ar jau mažiau pajėgūs lėtam bėgimui ar pagreitintam ėjimui. Ten kur mažesnis auoto judėjimas, kur mažiau jo išmestų degalų, dviratis teikia irgi pasitenkinimo, nes savąja jėga įmanoma sukurti daugelį klm. Čia irgi kaip ir kitose sporto šakose ar jų dalyse, pradinis važinėjimas yra slejamas su 30 min. laiku, pasirenkant greitį pagal sugebėjimą ir jėgas.

Lygesnė vietovė, bent kokia 10-čiai išvažiavimų, po 2-3 klm. ir šis nuotolis kartoti 2 kart vienai dienai greičiu 5-5,30 min. bus pirmajai savaitai. Taip po 2-3 sav. kas savaitę greitis pamažu keliant pvz. 8-9 min. + 2 klm. II-oj sav. o trečioj jau 2-3 klm. po 4 klm. + 17-18 min., priartėsime po 3 mėn., kad nuotoliai 20 klm. per 1:30 val. net 2 kart į sav. lengvai bus įveikiami. Vokietis Woelzenmueller pagal išbandytą praktinį kelią, pataria šia lentelę naudoti. Čia nepateikiama ta 12 sav. detali programa dėl vietos taupumo, bet skaitytojas jau yra orientuotas, bent būtiniais praktiniais nurodymais. Kai važiavimo judesiai — kojų darbas sunkumų nesudaro ir kvėpavimas veiks normalus, tai vėnas kitas klm. aukštumelių ar raižyto kelio, irgi patartina nugalėti. Kiekvienoj šeimai 1-2 dviračiai yra būtini, kaip sveikatai palaikytines priemonės, nes jų įsigijimas nėra brangus, o nauda ir ilgametis tarnavimas, visada apsimoka.

Apie žiemos sportą — pašilūžas, išsitarisime plačiau sezonui atėjus.

3 psi.

Akimirkos 1977-jų Europoje

Alfonsas Nakas

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

Nemažą pokštą pirmąją dieną mums iškrėtė tik viešbučio viepačiai — budėtojai. Jų ten buvo tai du, tai trys. Labai gaubingoj vietoj, atsitvėrę, an minkštų kėdžių su sėdė. Vė labai užimti, vis telefonas kalbėdami, ką nors rašinėdami. Vis vertė truputį pakukti, kai prie jų norėjai kreiptis. Supraskite: esam ir bet kas! O mes nesuprām. Nepagalvojom. Kai jį jie suprato, kad mes nesuprām ir kad niekada nebesuprām, nutaikię gerą progą paskelbė neatšaukiamą sprendimą. Kambarys kuriame įsitaisė Jonas, Janė ir Varba, jiems reikalingas vandensniems sveikams. Stajūms kitas, toks ar kitoks, rinkitės. Tiek kiti vis arba be tualetu, arba be vonios, arba be abiejų. Mes šūlavom, aiškinom savo teises, bet veltui. Jie ten nepėti. Jie ir angliškai įkerta. Sorry, you must move... Ir "šmūvino". Gerai, kad mūsų šūliai buvo nusimaudę, jau niegu pasirodę, tai daug ienukentėjo. Iš pradžių mes labai kariningai. Bet paskui ėmėm ieškoti siūlo galo. Ir atsikvošėjom! Svetielai, kokį kvailių mūsų būta. Pikičiausia, kad tie budėtojai visi mandagiai, visi vieningai, be jokios matomos arogancijos. Arogancijos tik mes gerokai parodėm.

Dabar šovė į galvą. Kitą šeštadienį iš Vilniaus grįšime pervargę. Šiam viešbučiui turine kuponu, o į kitus viešbičius rezervacijos nebepadarysi. Gal ir neturime teisės kaip tranzitiniai? Dabar rėkia su jais jau protingai.

Einu paskutinei nakčiai rezervacijos. Delne penkinė. Gestikuojamas, kaip fokusininkas, delną vis vartau taip, kaip kiti nematytų, o tik jis budintysis. Viskas kuoskliausiai išsisprendė: abu karbariai su voniom, tualetais kiekvienam po tris lovas. O kai užklausia, tikrai, rezervuota dar nebuvo. Tai ta. Kad grįžę ir vėl nebūtumėm mėtomi, už savaitės iš kato prisistatėme su keliais doleriais rankoj. Patvirtino, nebemetė. Aukso žmogus 1978 VI.28

nės, tie Bristolio budintieji. Tik mes kvailėliai, nežinojome, iš kurio galo auksą kasti. Bet patys geriausi žmonės Varšuvoje, tai restoranų kelneriai. Su padavėjomis ir kelneriais sugyvendavau ir kitur. Po šiai dienai neužmirštu Vilniaus "Valgio" užkandinių mergelių, vokietmetę, kurios, jei geruoju, ir be maisto kortelių ši tą pasukdavo. O ir "senutės" Ausse- re Wiener Strasse restorane Miunchene. Jos mus, būri lietuvių studentų, visada kaip motinos globodavo, alkanų neišleisdavo. Tai — pokarinė Vokietijoj.

Bristolio restorano kelneriai ne tik maitina. Maloniai sutikę, susodinę, padėję išrinkti geriausius patiekalus ir gėrimus (kalbėti su jais gali kad ir lietuviškai — viską supranta), kuriam laikui dingsta. Kai dideliuose induose atneša tavo mėsą, bulves, daržoves ar žuvis, prasideda į lėkštes perkrovimo ceremonija (čia ne taip kaip Amerikoje, porcija paruošta jau virtuvėje; čia viskas perkilnojama, labai gracingai, apeigiškai, į svečių lėkštes, kad matytumėm, ką gauną, iš visų šonų bei pusių). Tą ceremoniją atlikdamas, kelneris jau šnabžda, kad galėsiu mokėti doleriais, kad galėsiu ir daugiau zlotų į dolerius keistis, kad kursas bus 1:100. Ne, negalvok, kad kelneris galėtų būti provokatorius, valdžios agentas. Tai priešinga jo garbingai profesijai. Ak, žinoma, jis gal ir galėtų būti dideliu šnipu, bet tik dideliu, o ne tokiu smulkiu niekšeliu. Taip mes ir keitėme pinigus. Lengvai, saugiai, kiek tik norėjome. Žinoma, vienas su šimtu, tai ne galutinis kursas. Gatvėje sako, galėtum gauti 1:120, 1:150, o jei keistum šimtinių banknotus, tai ir iki 1:180. Bet ten jau rizikuosi. Prie mano baltų batų — raudono švarko gretinos per dvi dienas gal keliolika tipelių. Vieni kalbėjo tik lenkiškai, o kiti ir angliškai. Vijau juos į šalį. Vijau mandagiai, bet griežtai, pasiteisindamas, kad už poros valandų išskrendu ir man zlotai nereikalingi.

Bet, sakau, su kelneriais kas kita. Antra vertus, Bristolio viešbučio restoranas buvo nepaprastai jaukus ir elegantiškas (ak, va kur elegancija, pagaliau.) Čia valgėm puikiausius pietus ir vakarienes. Dėka tokio gero neoficialaus kurso, pietūs trim asmenims kainuodavo tik iki septynių dolerių. Jokiam Vakaru Europos krašte taip negausime, net ir Ispanijoje. Varšuvoje gatvės švarios. Asfaltas lygus, nužymėtas baltomis linijomis ir ženklais. Eismą reguliuojančių šviesų (Lietuvoje sakyti — šviesoforų) labai nedaug.

Miesto centre pasigedau medelių gatvėse. Negausu ten ir parkų. Bet šen ir ten matomos vešlios margaspalvių gėlių lysvės. Daug paminklų didikams, didvyriams. Netoli Bristolio labai gražus, imponantiškas Adomo Mickievičiaus paminklas.

Ir vieną ir kitą savaitgalį nuo Bristolio buvome nuėję iki miesto centro. Pėsti. Jis visai netoli, gal 15-20 minučių pasivaikščiojimo. Jį žymi dvi besikryžiuojančios gatvės: Aleje Jerozolimskie ir Marszalkowska. Ten žmonių minios buvo kaip Vakarų Europos miestuose. Ypač daug šeštadienį, liepos 30, kai pasitaikė šiltesnis oras su saulės properšomis.

Netoli minimų gatvių sankryžos riegso milžiniškas dangoraižis. Na, su amerikiniu šimtaaukščiu jo nesulyginsi, bet maždaug trisdešimties aukštų jis vertas. Jo kolonomis apstatyta apačia labai išplitusi. Į dangų šauna gal dvidešimties aukštų simetringas liemuo, kurio žemesniąją dalį supaketuri simetringi priestatai. Ant pagrindinio liemens iškeltas vėl keliaaukštis priestatas, ant to priestato kitas priestatas, ant jo darliai tekintas kupolas, o pačiame viršuje — laibas, į adatą nusmailintasis bokštelis, pasibaigias vos bežiūrimu kupolėliu ir tikraisiais, antena. Tai milžiniškas vestuvių tortas, tik be jaunųjų... Apie kokį pastatą čia kalbu jau žinote. Taip, apie Palac Kultury i Nauki. Į jo vidų eiti mes nebandėme, nes

nebuvo laiko. Neieškojau apie jį literatūros. Atsimenu, ne kartą buvau skaitęs, kad tai sovietų dovana Lenkijai, kad bene kurio Leningrado architektų suplanuotas. Šešiaaukščiam Varšuvos centrui tai tikras akibrokštas. Šis "toras" kultūros ir mokslo vardu Varšuvos grožį temdo, iš kurio tik šono bežiūrėsi. Lenkai jo neapkenčė. Sakoma, kad kai tik Lenkija bus laisva, šis milžinas eis velniop su visais lenkais...

Netoli nuo šio pastato, gal už kokio kilometro, didesnėje alkštėje parko pakrasty randasi Nežinomo kareivio kapas. Tai kuklus bet įdomus pastatas. Iš tikrųjų tai aštuonių ketvirtainių kolonų ir aštuonių arkų kombinacija. Kiekvienos kolonos viršuje — nudegusios žvakės skulptūra. Žvakės nesimetringos, ne vienodo ilgio. Šio paminklo dvi vidurinės kolonos papuoštos granito ar marmure iškaltais kryžiais. Prie jų visą laiką stovį garbės sargyba — po du kareivių priešais abi kolonas su kryžiais. Liepos 31 ryte stebėjome sargybą pasikeitimą.

Uniformuotų policininkų ar milicininkų Varšuvoje labai nedaug. Akysna kranta daug uniformuotų kareivių bei puskarininkų. Po vieną, du ir tris. Didėsiais būriais nevaikšto. Tik sekma dienį, liepos 31, per Bristolio langą stebėjom Krakowskie Przedmiescie gatvę žygiuojantį didesnį dalinį, gal porą šimtų vyrų. Žvalūs, tiesūs kareiviai. Gražiai lygiavo. Jie žygiavo su orkestru priešaky. Iš balkono padariau porą gerų nuotraukų.

Prieš važiuodami į Vilnių krautuvų vitrinomis mažai domėjomės. Iškeliaudami į Vakarų būtime galėję šį tą nusipirkti. Mums sakė, kad suvenyrais pertekusi esanti Cepelia. Vieną Cepelia krautuvę (jū Varšuvoje esą kelios) suradome pačiame miesto centre. Tokių dalykų kaip gintarai buvo labai mažas pasirinkimas ir žvėriškos kainos. Kitur, milžiniškose parduotuvėse (mūsų department store pavyzdžiu), pigiai galėjai gauti odos bei dirbtinos odos prekių. Pigiai tik dėka spekuliacinio zlotų kurso, šimtas už dolerį. Jei neapdairus ar bailus turistai pinigais keistų tik valdžios bankuose ir gautų 30 zlotų už

dolerį, prekių kainos būtų net gerokai aukštesnės negu Vakaruose.

Kelionė į Vilnių

Tiek mano savaitgalio Varšuvos išpučių. Nesididžiuoju jais. Mačiau labai mažai. Buvau tik vidurmiestyje. Jį tyrinėjau tik pėsčiomis basytamasis, gal kokį dešimt kilometrų keliais išėjimais sukardamas. Šiokiadieniais sakė, ir ten, kaip Vakaruose, galima daryti ekskursijas į kultūros ir meno centrus, muziejus, parkus, būdingesnius priemiesčius. Bet mūsų ir vizos gal tokiem dalykam netiko, nes tik tranzitinės. Nebuvo nė laiko.

Centralinė geležinkelio stotis — irgi miesto centre. Ją pastatę labai nesenai. Mano sūnūs prieš penkmetį kelionę į Vilnių turėjo pradėti iš tolimo priemiesčio. Dabar viskas čia pat, viskas... po žeme? Ar ne puiku? Net ta stotis ne kaip stotis, o tik šiaip sau modernūs rūmai. (Atvirai kalbant, nebeprisimenu jų išvaizdos. Tik prisimenu, kad viduje, aukštesiose halėse, labai daug vietos. Ir labai daug žmonių.)

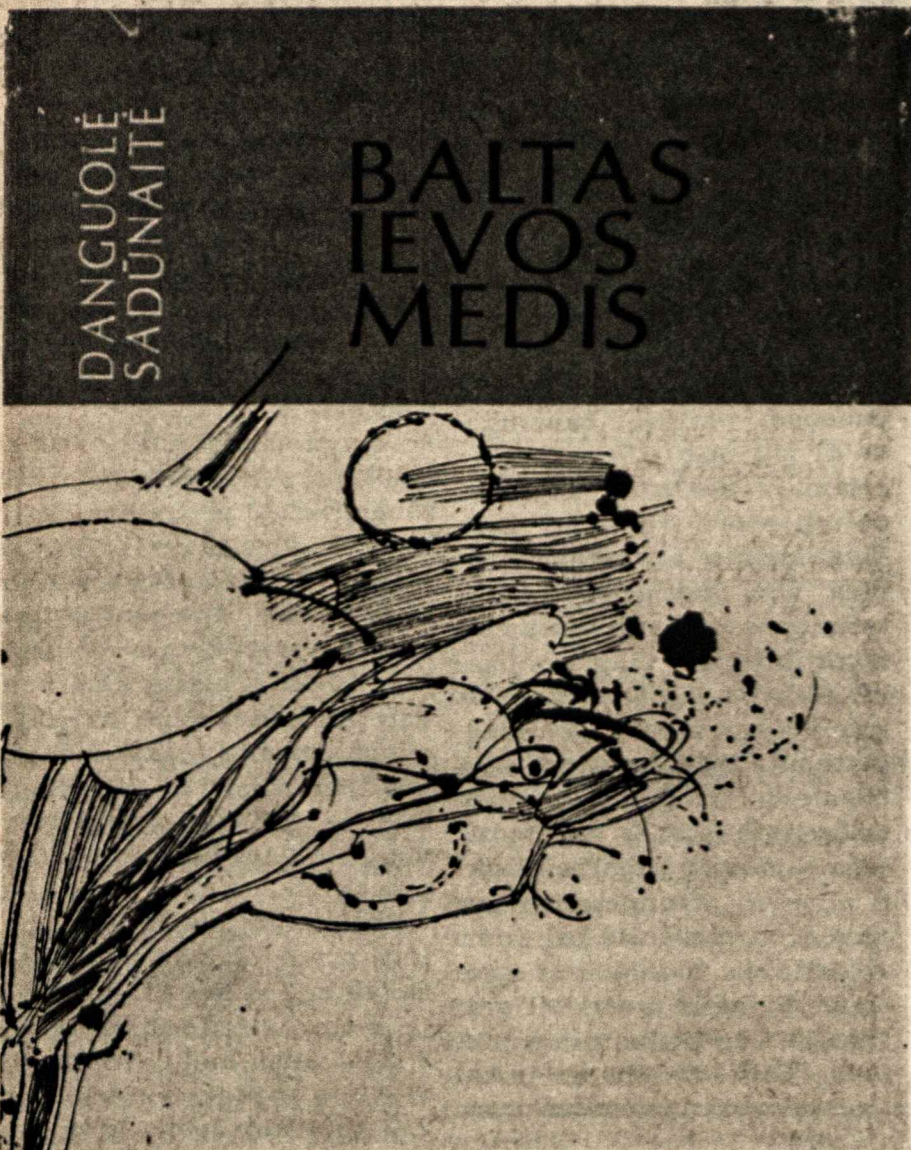
Į stotį tas pats šoferis, su lakstė du kartu. Pirmą atvežė mano šeimą su visa manta, o paskui mūsų draugus. Sėdėjau lagaminais apkrautas iki galvos. Gerai, kad tik apie mūsų šėkė mylią, kad tik penketas minučių... Vėl derybos. Vėl apsidairant mokama doleriais. Iš aerodromo vežusį vyruką mums netyčia apgavus, dabar kitas šoferis tampa nuolankiausiu mūsų draugu. Net nežinau, kas ir kada jam pasakėme, jog kitą šeštadienį iš Vilniaus grįžtame. Kitą šeštadienį jį rasime perone, prie mūsų vagono ir jis vėl mus į Bristolį pristatys. Stotį jis pažįsta kaip savo kišenę.

Traukinys į Vilnių išeina 18:00 valandą. Atvažiuome beveik dvi valandas prieš. Kad nereiktų kelis kartus su lagaminais kankintis, nešiką prašome mus pristatyti tiesiai į peroną. Ten nuveža. Į gilų požemį, į erdvų, platų tunelį su daugybe bėgių ir peronų platformomis. Pagal vagono numerį, pristato lagaminus į vietą, iš kurios tik keli žingsniai bus iki vagono durų.

(Bus daugiau)

KULTŪRINIS PUSLAPIS

Danguolė SADŪNAITĖ lai-
mėjo 1978 m. Lietuvių Rašy-
tojų Draugijos premiją balsų
dauguma už poezijos knygą
BALTAS IEVOS MEDIS.

Šioje knygoje Sadūnaitė
parodo meistrišką - ypač
muzikalią žodžio ir vaizdų
apvaldymą, gilumą tieslogi-
nio kontakto ir jausmo gam-
tos apraiškom, artimiems
žmonėms, troškimą kitos
gyvenimo dimensijos.

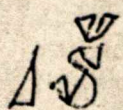
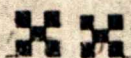
Išsakyta originaliai, savi-
tai, sadūnaitiškai: su leng-
vumu, subtilumu, ritmu.
Pauzės ir daugtaškiai pasie-

kę neišsakomą, bet nujaučia-
mą ribą, yra knygos visumo-
je išbalansuoti ir jų gana
gausus vartojimas dažniau-
siai reikalingas ir priimti-
nas. Atskirai juos paėmus ir
sudėjus - tokie "reikšmingos
tylos" simboliai galėtų grė-
sti per lengvu eilėraščių grė-
menišku išsprendimu ir vie-
toj šilkinės stiprybės, galėtų
išvirsti į voratinklio sutrū-
kusius mazgus.

BALTAS IEVOS MEDIS
pilnas čiulbančios magikos,
balto ir saldaus kvepėjimo.

SAULĖS NAMAI

1.
Vasara
būdavo
vaikystėje.

ANTANAS TOLIS

MIRTIES KOLONA

Jokių daiktų pasiimti nebuvo galima nė pagalvoti, nes
net sekundės uždelsimas reiškė mirtį. Išėjome pusnuo-
giai.

Pirmieji iš kameros išėjome aš ir leitenantas A. Žb.
Koridorių stovėjo apie dešimt NKVD kareivių, kurie, tuč
tuojau į kiekvieno nugarą įrėmė durtuvą ir lydėjo laiptais
žemyn. Lipdamos sukatės laiptais žemyn, pamaciau baisų
vaizdą: ant laiptų galva žemyn gulėjo durtuvu perdurtas
kalinio lavonas. O laiptai buvo aptaškyti šviežių krauju. Ma-
tyt, eidamas iškėlęs rankas aukštyn, paslydo ir buvo ka-
reivio durtuvu pervertas.

Išvedė į kalėjimo kiemą. Čia jau stovi masė kalinių,
veidais į baltą kalėjimo sieną, aukštai iškėlę ir atrėmę į
sieną rankas, o užpakali jų kareiviai, laikydami pareng-
tus šauti šautuvus. Stoviu prie sienos greta leitenanto A.
Žb. Jis pašnibždomis klausia manęs, kas bus. Nežymiai
truktelėjau pečiais, duodamas suprasti, jog pats nežinau.

Pagalčiau po vieną iš mūsų ilgos, pagal sieną išrikiuo-
tos eilės, pradėjo vesti iš kalėjimo kiemo į gatvę, kur jau
laukė Kauno miesto autobusai ir įvairūs sunkvežimiai. Pra-
sidėjo mūsų pakrovimas. Sausakimšiai prigrūdė autobu-
sus ir sunkvežimius kaliniams, ir kolona pajudėjo pirmyn.
Nežinomybė. Kiekvienam autobuse buvo, neskaitant mū-
sų, po dešimt ar keliolika čekistų su parengtais šauti
ginklais.

Savanorių prospektas perpildytas judančia Jonavos
link mase. Begalinės gretos raudonarmiečių pėstininkų,
4 psl.

Kada Angelas sėdėjo,

suposi -
kiekviename medyje.
Ir saulė apmėtydavo mane obuoliais,
sakydama:

"Niekados neužmirši
šio žydėjimo ir klestėjimo.

(Pintinės,
giros ašočio paslėpto žolėje.)
Niekados, niekados."

Ir vaisiaus -
Raudono.
Kaip perskrosta jaučio

širdis..

2.
Lapas siūlo man savo delną.
Ir žydėjimas medžių -
Pripildo ausis raudona daina.
Viešpatystėje,

kur dangus,
žolė
ir gėlės:

Staiga,
išsilaužia iš savo užtvarų..

Ir žiedai -
perdegindami mane savo spalvomis -
išnešioja kvepėjimą ryto po sodą..

3.
Kada saulė statydavo namus
kiekvienam medyje,

Ir temstant,
žiedai švytėdavo tarp lapų,
kaip akys žvėrių -

džiūnglėse.

Kada vakarais

Laumės
suskaičiuodavo visas žvaigždes.
Ir duodavo joms vardus,
kad jos nenukristų.

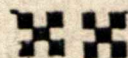
4.
Kada šešėliai

(Vyšnių sode:
Sode kito pusėj upės.)

Raitėsi greitai, kaip gyvatės.
Ir šviesa suko lizdus smėlyje -

Kada lapai čiulbėjo, kaip žali tetervinai..

5.
Vaikystėje -
Ir saulė ardė žemę, kaip tigras.
(Arba suposi danguje, tartum klounas -

motorizuotų dalinių, sunkiosios artilerijos, ir viskas at-
gal į rytus, iš kur atėjo. Raudonarmiečių komandieriai
tempia su savo žmonomis prikrautus lagaminų vaikų ve-
žimėlius. "Kaip greit praturtėjo", pagalvojau, "prieš ke-
letą mėnesių atvyko pusnuogiai ir basi iš savo "laimingo-
sios Sovietų Sąjungos", o čia pas mus, mažoje "buržu-
engiamoje" šalyje, apsirengę taip, kaip namuos ir sapnuo-
ti nesapnavo, o atsidėkodami žudė ir kankino nekaltus lie-
tuvius.

Mus veža pro mano tėvų namus. Širdin lyg kas peiliu
dūrė.

Mūsų autobuse važiuoja čekistai, užgulę duris, nuolat
kalbino pralenkiamus raudonarmiečius, važiuojančius įvai-
riomis priemonėmis su savo "katiušomis" - žmonomis,
prisikrovusius kalnus įvairių lagaminų, ryšulių, dėžių - su
prisiplėšikautu turtu iš tremtinių butų ir namų. Tuo pasi-
naudodamas, greta manęs sėdėjęs mano kameros draugas
leitenantas A. Žb., nežymiai pasviręs į mane, tyliai paklau-
sė:

- Kaip galvoji, kur jie mus veža?
Vos pastebimu pečių truktelėjimu atsakiau - nežinau.
- Man rodos, kad iki Karmėlavos, o ten sušaudys, -
tęsė leitenantas.

Visiškai neabejodamas dėl mūsų likimo, sutikau su
kiekviena draugų pareikšta nuomone. "Tebūnie, kas lemta!"
pagalvojau ir stebėjau chaosinį bolševikų judėjimą plentu,
susidarydamas iš to išvada apie karo padėtį. Plentas,
perpildytas milžiniška mase įvairaus tipo automašinių, be-
galėmis raudonarmiečių gretomis, artilerijos pabūklų įvai-
aus dydžio nesibaigiančiomis vilkstinėmis ir didžiulėmis
masėmis įvairių civilių žmonių, kurie, nebesant vietos
plente, traukė išsisklaidę abejomis plento pusėmis, negai-
lingai mįnždiodami pasėlių laukus ir daržus. "Kas tie
viviliai? Ir kur jie savanoriais traukia? "nenoromis kil-
davo mintis. Buvo visokių matyti, ir aš juos suskirsčiau
rūšimis. Viena rūšis, kurios savanorišką evakuaciją aš
tuo metu pilnai pateisinau, buvo žydai įvairaus amžiaus -

su dideliu, dideliu lanku rankoje.)
Ir medis šaukė jai:

"Vallo! Vallo!"

6.
Kartais žaibuodavo.

Ir žaibai išaugo, išbujoję
į didelius medžius..
(Vyrui praleisdavo naktis,
žuvaudami Nemune.)

O dienai išaušus - karštis ir vėl
pastodavo man kelią,

Kaip Vagis,
kaip Plėšikas -

su peiliu dantyse..

7.
Temstant,
lapas siūlo man savo delną.
Ir žydėjimas medžių
Pripildo ausis raudona daina.

Iš:
MANO MOTINA

1
Mano motina yra graži.
Ji yra pati gražiausia.

Žiemą
ji bijo tylos,
krentančio sniego.

Signalo
kurį medis pasiunčia medžiui..

1
Ji yra kantri, rūpestinga.
Ji sėdi prie lango,

megzdama rūbą..
(Ji nori apsaugoti mus
nuo šalčio,
nuo sniego -
nuo laukų plokštumos.)

Taip, taip.
Ji yra budri, rūpestinga.
Iš tamsos jos rankos
nuplėdo saulę.
Sniego dievus.

2.
Mes neberimstame.
(Trys drąsūs vaikai.)
Mes norime bėgti toli -
į laukus.

Motina sako mums:
"Nebėkite, nebėkite.
Dangus yra audringas, naujas naujas, audringas.
(Šviečiai suklijuotas iš tamsių
vilko šauksmų) šauksmų.)

vyrui, moteris ir vaikai. Jie bėgo nuo neišvengiamos mirties, kuri, kaip tuo metu man atrodė, juos sparčiai vijosi. Kita rūšis buvo įvairūs civiliai pateigūnai, atsiųsti iš Rusijos įvairioms "pareigoms" Lietuvoje. O trečia rūšis tai buvo niekšingų parsidavėlių Azijos budeliams ir aist-ringų "Stalino saulės spindulių" skleidėjų gauja, trumpiau tariant, - išdavikai, kurie dar taip neseniai išdžiai vaikščiojo, šnipinėdami kiekvieno lietuvių ne tik žodį, bet sten-gėsi sužinoti net mintį. O dabar "vargšeliai", liedami devintą prakaitą po lagaminų ir ryšulių našta, traukė į rytus. Dažnai žvalgėsi atgal, lyg jausdami sąžinės prikalstą dėl padarytų niekšybių, dėl padarytos kruvinės ir ne-permalduojamo keršto reikalaujančios skriaudos. O da-bar bėga.

Vienoje vietoje taip susigrūdė automašinos, arkliai ir žmonės, kad mūsų autobusus turėjo sustoti. Vienas iš mūsų autobuse važiuojančių čekistų ta proga paklausė kaž-kokio pravažiuojančio komandieriaus:

- Drauge majore, kaip ten fronte?
- O nieko. - atsakė užklaustasis, - mūsų "rėliatos" jau žygiuoja link Berlyno! Cha, cha, cha! O ką čia tokius vežat? - paklausė pavadintas majoru.
- O čia, brat, pavojingi gaivalai, -atsakė čekstas, žiauriu reikšmingumu apžvelgdamas sugrūstus karius.
- Ta ko čia dar su jais vazojatės?, - širkščiai klausinėjo "draugas majoras", - aš jūsų vietoj jus tuo-jau į "raschodą" paleisčiau (sušaudyčiau), kam čia be reikalo šlamštą vežioti, ir dar tokiame autobuse! Kur jū-sų komisarai? Aš jam patarsiu vietoj to mėšlo eriau savuosius į autobusus susodinti.

Mūsų čekistui nurodinėjant majorui, kur yra jų o-mi-saras, plentas truputį prasivalė, ir mūsų autobusus urie-dėjo pirmyn. "Keista", pagalvojau, "gal iš tikro Berlynas yra į rytus nuo Kauno, nes visi, kas tik gyvas, be palivos, skubėjo į rytus, tik į rytus, niekas ir vakarus. Net ir pats "draugas majoras" stengėsi kuo greičiau prasižvelti pro automobilius ir vežimais užgrizdota kelią ir būti pirmas rytuose esančiam "Berlyne".. (bus daugiau)

NEPRIKLUSOMA LIETVA

po chicagos dangum

diđesnio dđmesio "LA" programai

"Lietuvos Aidų" radio programa birželio 4 d. atšventė savo 2 metų gyvavimo sukaktį. Ją įkūrė ir veda Kazė Brazdžionytė. Tautiečiai kviečiami šios programos nepamiršti ir kiek galima paremti. Jaunimas atėjo į mūsų judėjimą, nepalikime jo vieno. Radio programą sunku išlaikyti, jei patys lietuviai jos nerems ir nepadės įvairiais būdais. Visi mes norime gyventi, bet reikia ir pamatyti, kas šiomis dienomis yra svarbiausia. "LA" programa visiems atvira, nepartinė, nepolitinė ir nereliginė visų lietuvių patarnavimui ir malonumui, lietuvių ugdymui, Lietuvos aktualių reikalų gynimui kovoje už atgimstančią nepriklausomybę.

Muz. I. Motiekaitienės dainavimo studijos pasirodymas įvyko birž. 9d. JC., kur plačiojoje programoje pasirodė visos eilės naujų talentų. Akomponavo M. Motiekaitis. Iš dalyvavusių tarpo paskutinį artą pasirodė Zita Petkevičienė, kuri netrukus išvyksta į Washingtoną gillinti dainavimo meno. Aušra Baronaitė parodė gerą pažangą, o bosu galingai užtraukė Tadas Rūta, kuriam klausytojai suklėlė ovacijas. Iš jaunųjų tarpo gražiai išpildė kūrinius: Gražiai, Barzdukaitė, Eitutytė, Dalia ir Arūnas Polikaitiai ir kt. Zita Petkevičienė ir Motiekaičiams buvo įteiktos dovanos bei gėlių buketai.

Lietuvių Prekybos Rūmų bankietas praėjo labai sklandžiai, kuriame buvo pagerbtas ST. Balzekas SJ. Programoje dainavo Al Brazdis. Įteiktos 5 stipendijos jauniui. Tai pagirtinas Rūmų mostas. Barzdukučių chorą pasirodė kiek nuobodo - kai, būtų daug mieliau, kad jo vietoj būtų atkviestas Vyčių ar kitas koks choras. Sekmės Prekybos Rūmams, gražiai pasirodė White Sox lietuvių dienų birž. 17 d. Visi lietuvių kviečiami su vėlavimais dalyvauti. Pasirodys Vyčių šokėjai, įvairi programa.

Genocido Paroda Marquette Parke atidaryta birž. 11 d. tuoj po gedulingų pamaldų gimimo Parapijos bažnyčioje. Parodos renginio pirm. J. Vaičiūnas ir LB Marquette Parko Valdyba daug padėjo pastangų, parodą ruošiant. Amerikos spauda šią genocidą parodą plačiai aprašė. Buvo labai įdomu pamatyti visus žiaurius dokumentus, pagal kuriuos komunistai įvykdė 1940-41 m. Lietuvių Tautą niekad nepamirš tų Baisių Birželių ir dabar dar vykdomo genocido. "Neliūdėkite nukankintųjų netekimė, nes jie kalba pasauliui apie žiaurų žmogaus teisių paniekinimą XX amžiuje" - tarė liūdininkams Sibire kankinamas vysk. Relnys.

Jonas R. Simanavičius, Pasaulio Lietuvių Dienų pirminkas apsilankė Chicagoje ir čia atliko daug einamųjų reikalų liečiančių Dainų Šventę. Aplankė spaudos įstaigas ir radijo programą "Lietuvos Aidus". Studija padarė įrašą jo kreipimosi žodžio į Chicago lietuvių visuomenę. Visi bilietai į Šventę gaunami Vaznelio prekyboje Marouette Parke. Visi lietuviai rengiasi net ekskursijom vykti į Dainų Šventę. Šaliai registruojasi pas p. Cicevičienę. Vyks chorai, todėl ir pavieniams prie ekskursijų galima lengvai prisijungti, tuo sutaupant mašinas, kurų ir kitas kelionės išlaidas. Kanadiečiai tikisi iš Chicago 5 tūkstančių svečių.

Viktoras Libertis atvykęs iš Kanados, apsistojo Marouette Parke ir kalbėjo "Lietuvos Aidų" radio programoje birželio 17 d. nuo 8 - 10 val. vak. 106,3 FM banga. Tai buvo pirmasis jo žodis lietuvišką visuomenę ir labai įdomus, nes jis esąs buvęs 8 metus Sibire. Rašo romaną "Neverk, Maskva netiki ašarom".

Algis Modestas, Neo - Lithuania vedėjas, dėl štemplo darbo sąlygų, išėina poilsui. Orkestras veiks ir toliau. Jo vadovavimo metais yra išleistos 4 plokštelės, kuriose be jo, dalyvauja: Vytautas Paškus, Zigmąs Mikužis, Jie įrašė paskutinę plokštelę "Tau tik vienai". Orkestras šiais metais švenčia savo 20 metų gyvavimo sukaktį.

Paskutinėm savaitėm Chicagoje pergyvenom kelių tautiečių netekimą: 11 metų Kęstutis Jonikas paskendo mūsų visų žinomam Marouette Parko paplūdimy ir niekas nematė šios tragiškos mirties. Netikėta mirtis aplankė Brazių šeimą, kuri amžinai atsisveikino su savo dukra Elena, vos 40 metų tesulaikusia. Gyveno New Yorke, ten sirgo plaučių uždegimu ir rasta negyva kambaryje. Geg. 13 d. važiuodamas mašina staiga mirė kun. Balys Chomskis, gabus kritikas. Čikaga atsisveikino ir su Kalifornijoje mirusiu dr. Myk. Deveniu. Visų artimiesiems reiškiame giliausią užuojautą.

Dr. Jonas Boguta, žinomas filmų gamintojas, Poezijos Pavasarių Čikagoje įkūrėjas, geg. 20 d. Don Varno posto salėje rodė video filmą "Antanas Gustaitis: poetų portretas ir Lietuvių Pokario Poezija - multi media". Jo pastangomis yra suorganizuota ir Čikagos Poezijos Draugija. Taigi, ši pavasarį turėjome du Poezijos Pavasarius. Kitas vyko JC, vedamas poeto K. Bradūno. Būtų gražu, kad abu "Pavasariai" sueitų į krūvą ir turiningą programą sudarė, plačiai pasirodytų visuomenė. Sekmės abiem iki susijungimo.

Prof. J. Stukas Lietuvos Atsiminimų radio programos leidėjas ir vedėjas apsilankė Chicagoje su žmona Loreta, "Vyties" redaktore. Jie abu pirmą kartą apsilankė ir "LA" radio programos būstinėje ir buvo prarvestas su jais pasikalbėjimas.

SLA 6-oji KONFERENCIJA

SLA 6-ojon Apskritis Konferencijon Chicagoje atsilankė ir Lietuvos Gen. Kons. J. Dauzvardienė. Ją pristatė dalyviams, kaip SLA narę. Paprašyta tarti į Kuopų atstovus keletą žodžių, ji padėkojo už tokį gražų pristatymą ir pasisakė, kad SLA narė esanti jau daugelį metų, ypač atsimenanti triukšmingą Seimą Lietuvių Auditorijoje. Atvykusi į šią Konferenciją neoficialiai, tik kaip ilgų metų narė. Nepasakė kiek metų, "nes tai moters paslaptis, bet esu narė nuo pat mažens".

Nors dėl daugybės kitų išipareigojimų SLA taip aktyviai nebedalyvaujanti, bet, Konsulė patvirtino, kad šią organizaciją labai gerbia ir seka jos veiklą.

Ji pateikė keletą sugestių: Šalia Moterų ir Vyrų Kuopų, įsteigti ir Jaunimo Kuopą: "Norom, nenorom, tenka pripažinti, kad mūsų skaisčiausios gėlės pradeda žmogaus Teises ir smerkė vysti. Todėl laikas ieškoti naujų - atžalyno".

Konsulė atkreipė ypatingą dėmesį į labai opų testamentų klausimą. Ji priminė, kad nesurašyti arba blogai surašyti testamentai padaro tai, kad turtas nueina niekais arba viskas pakliūna į Sovietų rankas. Yra buvę atsitikimų, pasakojo ji, kad iš didelio palikimo, okupuotoj Lietuvoj paveldėtojas tegautena apie 40% viso turto. Ji siūlė dažniau apie tai priminti spaudoje.

Trečią labai aktualų ir svarbų reikalą savo žodyje išskėlė Konsulė:

SLA turėtų padėti reaguoti į žydų filmos neteislingumą, kaip jau daro kitos organizacijos. Būtinai reikia, kad SLA prisidėtų apginti nuo šmeižto mūsų Tėvynę Lietuvą.

Šias mintis Konsulė sakė išskėlusiai asmeniškai.

Kaip oficiali Lietuvos atstovė, Konsulė Dauzvardienė padėkojo už visą SLA darbą ir paramą Lietuvos laisvėnimo pagalboje ir ragino vi-

NEW YORK

TAUTINIŲ GRUPIŲ ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS

Gegužės 26, 27 ir 28 d. d. Pittsburghe įvyko iš visų Amerikos vietovių - kolonijų tautinių grupių atstovų suvažiavimas Republican National Heritage Council.

Suvažiavime dalyvavo nemaža ir lietuvių: adv. Novasaitis iš Philadelphia, Romanas iš Cleveland, Ohio, Žiūrys iš Hartford, Conn., dr. Jonas Genys iš Washington, D. C.

Kaip svečias, nors ir demokratas, buvo pakviestas ir SLA prezidentas Povilas Dargis.

Specialių svečių priėmimo Povilui P. Dargiui teko plačiau išsikalbėti su JAV senatorium Bob Dole, kuris buvo kandidatu į JAV viceprezidentus, ir kuris Belgrado Konferencijoje atstovaudamas Ameriką, drąsiai gynė žmogaus Teises ir smerkė Sovietų Rusiją dėl jos žiaurios elgesio su pavergtomis tautomis. Priminė ir Lietu-

dėmsio kylančią, o dolerio perkamajai galiai mažėjant, kiekvienam svarbu ir apdraudas padidinti. Ankščiau apsidraudusieji \$150 ar \$300 sumai, jautėsi apsidraudę. Dabar toji suma jau maža ką bereiškia. SLA tad duoda galimybę ne tik naujiems nariams, bet ir esamiems nariams savo apdraudas pasididinti. SLA Pildomoji Taryba nutarė už pirmuosius metus apdraudoms imti tik 50%, nes SLA yra finansiniai labai pajėgi. Tad šįmet pirmą kartą šios organizacijos istorijoje taip palengvintomis sąlygomis į SLA galima įsirašyti ir pasididinti savo apdraudas.

Programoms vadovavo 5-ios Apskritis pirm-kas Jonas Valaitis. Interviu su Povilui P. Dargiui padarė Romas Kezys ir perdavė Laisvės Žiburio radio programoje.

SLA istorija apima ir 100 metų lietuvių gyvenimo istoriją Amerikoje. Tokią kny-

gą paruošė labai rūpestingai keli autoriai žurnalistas-istorikas Vytautas Širvydas, teisininkas Ant. Diržys, dr. Alg. Budreckis, techninis patarėjas Jonas Valaitis ir atsak. red. SLA Prezidentas Povilas P. Dargis. Veikalas anglų ir lietuvių kalbomis, 631 psl. Kaina \$6.

Užsisakyti galima SLA Centre 307 West 30 th st., New York, N. Y., 10001. Tel.: (212) - 563-2210.

SLA turėtų padėti reaguoti į žydų filmos neteislingumą, kaip jau daro kitos organizacijos. Būtinai reikia, kad SLA prisidėtų apginti nuo šmeižto mūsų Tėvynę Lietuvą.

SLA pirm. P. Dargis šalia veiklos pranešimo, dar patvirtino, kad SLA visada stovi už Lietuvos išlaisvinimą iš Sovietų globos. Jis pats dalyvauja, kaip ALTO atstovas, daug kartų Amerikos prezidentų audiencijose. Taip pat ragino, kad būtų daugiau SLA narių.

Bal. Brazdžionis

KREIVI VEIDRODŽIAI

ODĖS DUPEKSIUI

(Tąsa)

Sudupleksėjimas

Kai Grįžulio Ratai rieda dangaus skliautu, Kai užsidega žvaigždynai, kamine unksčia vėjas Ir per beribę erdvę skrieja astronautai, Laukaitis rūsy vis palpas perstatinėja.

Netrukus rūsio prieblandoj gal ta diena išauš, Kai įvyks jo širdies, jo sielos troškimo išsipildymas: Dėka jo kantrybės ir išradingumo genialaus Sumazės sąskaita už duplekso šildymą.

(b. d.)

N. Kvietinskas - McKwethins

Kuopos, po to vyko SLA 5-ios Apskritis Suvažiavimas, dar vėliau - visų bendras susirinkimas vykstančio SLA Vajaus reikalais, pasitarimas su Apskritis, Kuopų V-bomis, organizatoriais ir Kuopų atstovais.

Dalyvavo gausus būrys SLA veikėjų iš New York-New Jersey apylinkės ir tolimesnių kolonijų.

SLA Prezidentas Povilas P. Dargis ir sekretorė G. Meiliūnienė dalyvavo visų Kuopų susirinkimuose. P. Dargis papasakojo, kaip veikia kitų tautybių susivienijimai.

Užsisakyti galima SLA Centre 307 West 30 th st., New York, N. Y., 10001. Tel.: (212) - 563-2210.

Užsisakyti galima SLA Centre 307 West 30 th st., New York, N. Y., 10001. Tel.: (212) - 563-2210.

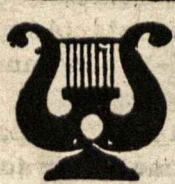
Natalija Stilsonienė

MIRĖ KNYGNEŠIO
DUKTE

Natalija Stilsonienė-Kumetytė, 80 m., širdies priepolio ištikta, mirė gegužės 17 d.

Buvo gimusi Veliuonoj. Jos tėvas Jonas Kumetys buvo knygnešys, vargonininkas, pas kurį ji pradėjo groti 8 m. amžiaus būdama. Pas jį mokėsi ir mūsų kompozitoriai Šimkus, Banaitis ir kt.

Atsisveikinimui Šalins kienės Koplyčioj vadovavo Vienybės redaktorius Jonas Valaitis.

LIETUVOS AIDAI

Punkt. 9:30 - 10:00 v. v. - 1490 AM

Šešt. 8:00 - 10:00 v. v. - 106.3 FM

Veda K. BRAZDŽIONYTĖ

2646 W. 71st Street, Chicago, Illinois 60629

Telef. - 778-5374

CFMB LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11,30 iki 12 val. nakties.

PROGRAMOS VEDĖJAS

L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

PRENUMERATA \$10.00 metams ir \$6.00 pusei metų.

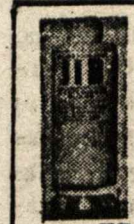
KELEIVIS

PUBLISHING COMPANY

TEL. 268-3071

PUBLISHERS OF THE LITHUANIAN WEEKLY SINCE 1905

636 EAST BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS. 02127

LADIES AND GENTLEMEN!

Hair formula JIB is Patented-Guaranteed in Switzerland and is Registered in USA, Canada, Europe. It cures Dandruff, Falling Hair, Itching scalp, Splitting ends, strengthening HAIR, Root growth, and restoring NATURAL HAIR COLOR. Using JIB you will never be BALD or GREY. 100% Guaranteed. Listed in Druglist, Red-Blue Book, Drug's-Chemist Order STRAIGHT JIB LAB.: Medicine Liquid 8 oz., 16 week supply - \$8.00. Money Order postpaid Send Today.

JIB LABORATORY, 1437 So. 49th Ave., CINCINNATI, OHIO 45204 USA

Tony's Photo Studio

2680 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS

SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS

ĮVAIRIOS PROGOS

TEL. 525-8971.

T. Laurinaitis

W. LAPENAT

GENERAL CONSTRUCTION REG'D.

79 Woodfield Drive, Ottawa, Ont.

- PRIVATI INDUSTRIJINĖ IR KOMERCINĖ STATYBA, darbas atliekamas apgimnagal ir prieinamomis kainomis.
- Engineering & designing potarnavimas.
- IN-GROUND Swimming Pool statyba (10 year warranty).

TEL. (613) 225-4001

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS;

BET JEIGU GERI IR MATAI, KAD GĖRIMAS IMA NAIKINTI TAVE PATĮ, TAVO IR TAVO ARTIMŲJŲ GYVENIMĄ IR NORI NUSTOTI GERTI - ATEIK PAS MŪS, MES GALIME TAU PADĖTI.

LIETUVIŲ (ALCOHOLICS ANONYMOUS) A.A. GRUPĖ

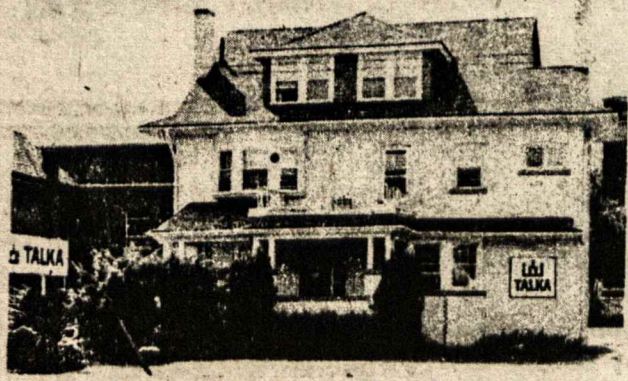
(Lithuanian A.A. Group)

susirenka kiekvieną trečiadienį, NL redakcijos patalpose (7722 George Street, LaSalle, Que.) 8 v.v. Susirinkime kalbama lietuviškai. Jie atviri visiems, ieskantiems pagalbos. Atejęs pas mus - nebebūsi vienas. Jei nori daugiau informacijų skambink: Leonui G. 366-2548 (namų) arba 489-5391 (darbo tel.), Juozui S. 631-6834, Henriui N. 277-7868.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

"TALKA"

830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta. Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Kapitalas — virš \$10,000,000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
santapus 7 1/2%
term. depozitus 1 m. 8 3/4%
term. depozitus 3 m. 9 1/4%
pensijų fondus 9%
IMAME UŽ:
asmenines paskolas 10%
nekiln. turto pask. 9 3/4%

Juozas ir Zosė Rickai su vaikais, jų vedybinės 25 metų sukakties proga surengtame pagerbime gegužės mėn. 13 d. Jaunimo Centre Hamiltone.

ŠACHMATININKŲ ŽAIDYNĖS

Hamiltono lietuvių šachmatininkų klubo nariai, baigę žaidynių sezoną š. m. birželio 3 d. vakarą buvo susirinkę sudėtinėm vaišėm Z. ir A. Pulianauskų namuose (su žmonėmis), kurių metu buvo įteiktos pereinamosios dovanos (taurės) pirmos ir antros vietos laimėtojams. Klubo pirm. V. Leparskas, trumpai apžvelgęs žaidynes ir išvardinęs klubo pirmaujančius žaidėjus, pakvietė P. Vaitonį įteikti taures jų laimėtojams. Pirmąją vietą laimėjo L. Koperskis, kadangi jis jau buvo laimėjęs tau-

rę tris metus iš eilės, todėl šį kartą pereinamoji dovana paliko jo nuosavybėje.

Antrąją vietą ir pirmą kartą pereinamąją taurę laimėjo 15 m. amžiaus jaunuolis R. Trumpickas. Šio jaunuolio ankstyvas susidomėjimas šachmatų sportu ir jo menu, gali jį iškelti į aukštesnį šachmatininkų pakopas. Jam to ir linkime. Šį pavasarį, jis baigė Lietuvių Šeštadieninės Mokyklos 10 skyrių ir taip pat gavo dovaną. Dabar geriausi klubo žaidėjai birželio 29 d. vyks į Toronto žaidynes su klubais, čia atvykstančiais Pasaulio Lietuvių Dienų proga.

Sach ir Matas

london, ont.

BAISIŲJU 1941 m. TRĖMIMŲ PAMINĖJIMAS

Kaip ir kasmet, Londono lietuviai ir kiti pabaltiečiai savo tautiečių trėmimus Sibiran prisiminė didžion rimtin susitelkę.

Š. m. birželio mėn. 18 d. pamaldos buvo skirtos minėti sukačiai ir nekalto trėmimų aukoms atminti. Londoniškų choras, kuris stropiai pasiruošęs 1978 m. Lietuvių Dienų Dainų Šventei, tikrai darniai ir išpūdingai pagiedojo bažnyčioje kelias giesmes. Tai buvo lyg mažasis choro koncertas. Chorą vedė muzikė R. Vilienė.

Tą pačią dieną po pietų pabaltiečiai surengė trėmimų aukų Sibiran viešą paminėjimą prie Londono miesto Viktorijos Parko paminklo. Išstremtiems bei pavergiams pabaltiečiams solidariai, minėjimą su vėliavomis atėjo kroatų, slovakių, vengrų ir ukrainiečių išeivių atstovai. Su keliomis vėliavomis atžygiavo ir lietuvių ir latvių jaunimas.

Minėjimą pradėjo ir pravedė Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdybos Kultūros Komisijos p-ka M. Chainauskas. Jis aiškiai

nušvietė, ko pabaltiečių ir kitų tautų išeiviai Londone susirinko prie paminklo. Trėmimų aukos ir pabaltiečių pavergimas yra žmonių gėda. Pavergtųjų tautų 20 amžiui slenkant į galą, nebėgali būti...

Paėjęs su atatinamu užrašu gražių gėlių vainiką, minėjimą tęsė latvių atstovas dr. A. Dreimanis. Jis išskėlė pabaltiečių ir dabar dedamas aukas už savo ir žmonijos laisvę.

Estų atstovė Ringsman, pasipuošusi tautiniais rūbais, kalbėjo tikrai jausmingai. Susirinkusiems susidarė įspūdis, kad tai laisva Pabaltijo moteris, skelbianti laisvam pasauliui Pabaltiečių tragediją bei minėtų tautų nepalaužiamą ryšį išlaisvinti iš pavergimų.

Vengrų išeivių kunigas Malnor susitelkęs ir rinktiniais žodžiais dėkojo pabaltiečiams už surengtą paminėjimą ir stebėjosi pabaltiečiais, kad jie niekad nenuleidžia rankų, nežūrint kaip didelė būtų priespauda ir pavergimai, nežūrint, kiek aukų reikia sudėti. Laisvasis pabaltietis vėl tvirtai stovės savo išlaisvintoje

popietė savuose namuose

A. LUKOŠIUS

ANUPRAS AŠAKINIS APSISPRENŽIA

Prieššventinis apsakymėlis

Galima drąsiai tvirtinti, kad Anupras Ašakinis visame savo vyriškame gyvenime tvirtai įsikibęs laikėsi iš kažkur tai pasisavinto būk tai neklaidingo dėsno. Būtent: "Mažiau kur beisi, rečiau tarp žmonių maišysies, mažiau ir klaidų padarysi."

Bet va, šį pavasarį Ašakinį gyvenime kaip ir pūstėlėjo nauji vėjai, kažkas lyg ir krustelėjo, taip sakant, kaip ir ant kito šono apsivertė.

O prasidėjo taip: aną vakarą iš kur tai sugrįžusi aštuoniolikametė Ašakinytė, nei iš šio, nei iš to, aiškiai, rimtai ir beveik griežtai tėvo paklausė, ką jis iš tikrųjų mano, ir ar rengiasi planuoja keliauti į Toronto miestą Kanadoje įvykstantį visuotinę, laisvę gyvenančių lietuvių suvažiavimą, birželio mėn. pabaigoje?

Šis staigus, netikėtas dukters klausimas Ašakinį tartum lediniu vandeniu perpylė. Ašakininei virtuvėje šiuos tomos lėkštės iš rankų išslydo, triukšmingai sutarškėdamos.

Visame savo vyriškame gyvenime Ašakinis iš viso pirmą kartą pajuto kaip ir savo savotišką menkystę.

Visas audras laimingai praėjęs, su žmonele bėdų beveik neturėjo. Abu tą patį lizdėlį suko, gražino, gėrio siekė.

Bet štai dabar, tie vaikai... Paaugo ir jau gieda savo kaip ir diriguoti viskam pradeda. Atsakys neigiamai, tai darys vieni, be tėvų žinios ir sutikimo. Nekartą tas jau buvo pademonstruota šiuose namuose.

Tikriausiai ir šį kartą vieni be manęs ten lėks, jeigu aš pasakysiu, kad ne...

Pasakęs dukrai, kad apie tai dar pagalvos, Ašakinis visu kūnu išsitiesė išilgai sofos, na ir tuoj pat paskendo šių dienų painiuose minčių labirintuose.

Visi žino, kad Anupras ne iš tų, kurie lengvai visur laksto, visokiems vėjams lenkiasi, ar pramogų ieško.

Jei būtų lakstyta, tai nuo savos gūžtos dar nė šian dieną gal neturėtų. Pagaliau, argi tai negražu? Savas, seniai išmokėtas namelis, so - das, automobilis, banko knygelė. Tai vis savo prakaistu, perkantrybę ir pasišventimą, vaikams dar mažiems būnant, mudviejų abiejų pasiekta, išigyta.

Anuprienė, už vyro eidama, galima sakyti, lyg koks trėmintas pavelkimas, visiems laikams liko prie šių namų pririšta. Nė pati neįsivaizdavo, kad šeimą kurdama, tuo pačiu taps ir nebloga virėja, nepažinoma rūbų plovėja, grindų ir kambarių gera va-

gimtoje žemėje. Vengrai jau 1956 m. prieš pavergimą buvo sukilę, bet, laisvam pasauliui šaltai žiūrint, išsilaisvinimo kovoje vėl buvo palaužti. Tačiau vengrai, kaip ir pabaltiečiai, nenusitvoja vilties, kad jie vėl laisvi bus ir niekam nevergaus.

Londono miesto anglų spaudos korespondentas minėjimą stebėjo ir nufilmavo. Liudas Damulis

lytoja, ir dargi beveik pavyzdinga trijų vaikų motina.

Mažai kur Ašakiniai bepaširodo, retai ir pas juos kas beužklysta.

Juodviejų vestuvės tai ir buvo pats didžiausias pasipardymas visame jų gyvenime. Anupras vis su pasididžiavimu apie tai dažnai prisimena. Po to - viskas aptilo, aprimo. Galima sakyti, prasidėjo gražus, laimingas, ramybės pasidabinęs gyvenimas.

Bet štai dabar? Netgi artėja tos laimės pabaiga? Dabar, kada nieko jau nebetruksta, šeima veiks suaugusi, greitai imsis savarankaus gyvenimo. Berods, galėtų ir toliau, kaip tas inkstas taukuose vartytis. Kažkoks nesuprantama sąžinės išmetinėjimas dirgina nervus, slegia krūtinę, temdo nuotaką, tuo pačiu ardydamas ir šių namų laimę bei ramybę.

Anupras staiga prieš save pamato seniai jau praėjusių jaunų ir laimingų dienų viziją. Prieš jį išsitiesia kadai - se mindžioti balti ir vingiuoti gimtųjų laukų takeliai, liepomis pasipuošusios sodų - bos, pakelės berželiai, pasvirę kryžiai, vešliai žaliuojantys, vos beapbrėpti laukų plotai...

Štai jis keliauja gimtojo kaimo mokyklon, seka nuostabią pasaką, žaidžia draugais...

Net pasišokinėdamas, šalia savo tėvo jis skuba miestelin, kur iš visų pusių renkasi žmonės savo Tautos šventės Vasario 16 paminėjimui. Visur tik mirguliuoja gražios trispalvės, o pati didžiausioji - aukštai ant stiebo plevėsuoja pačiame miestelio vidury.

Kiek daug džiaugsmo suvirpėdavo jaunoje jo krūtinėje, kada visa šeima taip iškilmingai, vos besuvaldomais žirgais, atskrisdavo į atlaidus.

Okiek to vyriško patyrimo įgyta, būnant savosios šalies sargyboje puikiuose karių gretose, duodant priesaiką gimtajai žemei.

Po to, grėsmingi debesys virš Tėviškės laukų: sielvarto ir skausmo kupini, nežinion vedantys, tremties keliai...

Visi tie išgyvenimai jaunų dienų prisiminimai, skausmas ir ilgesys, štai dabar jo krūtinėje atsiveria iš naujo degančia žaizda.

Praeities vaizdams giliai įstrigus jo širdin, Anupras Ašakinis, tarytum kūdikis motinos glėbyje, pravirksta gausiomis ilgesio ašaromis.

Šeimai besirenkant prie stalo vakarienei, Anupras savo svajonėse jau gan toli buvo nukeliavęs...

Norėdamas pasirodyti, kad šiuose namuose jis ir toliau tebėra šeimos galva, prieš sėdant už stalo jis turėjo jau pakankamai ryžto, todėl gana aiškiai, rimtai, vyriškai, galima sakyti, net tėviškai, visiems paskelbė:

Talp, renkitės ir pasiruoškite, nes visa šeima šį savaitgalį važiuojame į Pasaulio Lietuvių Dienas Toronte.

LIETUVIŲ NAMAI

Mieli LN Nariai, LN Valdybai nutarus sumazinti administracijos personalą vienu tarnautoju, ir iš devynių mėnesių darbo prityrimo žinodamas, kad aš

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

8 1/4% už 1 m. term. dep.
8 1/2% už pensijų ir namų planą
7% už taupymo s-tą
7 1/2% už spec. taupymo s-tą
6% už čekių s-tas (dep.)

IMA:

9 1/2% už asm. paskolas
9 1/4% už mortgičius

AKTYVAI virš 19 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybės apdrausta santuokų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BOSTINE: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario
Telefonai: 532-8723 ir 532-1149 M6P 1A6

Balio Maskeliūno

IVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ

VISŲ RŪSIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

Tel. 251-4864 arba 251-4025 — Namų tel. 277-0814
2405 Lake Shore Blvd. West, Suite 403, Toronto, Ont. M8V 1C6

APDRAUDA INSURANCE
* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komerciniai

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
1613 Bloor Street West, Toronto, Ontario

V. Bačėnas All Seasons Travel, S.D.
2224 DUNDAS STREET W. Visais keliavimų reikalais
TORONTO, ONTARIO betkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DRESERIS

• Įstaigos tel. 233-3334 ir 231-2661 • Namų tel. 233-4446 •
• 3828 Bloor St. W. (Prie Kipling ir Six Point Plaza) •

IVAIRŲ SIUNTINIŲ

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą

paprastu ir oro paštu

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19 3/4 svarų

gryno svorio. Turime patalvų įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ Baltic Exporting Co. 482 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ontario
Telefonas LE 1-3098 Savininkai S. ir F. Janavičiai

kaip vedėjas su likusiais susiję su LN veikla ir mūsų dviem tarnautojais, kurių bendruomene. Tai LN žinių vienas yra atsakingas už "vedamieji", kurie neišreiškė knygvėdybą ir antras būtų LN Valdybos nuomonės mano padėjėjas, administraciniams ar nusistatymo, bet buvo tik cija uždėtų pareigų ir atsakomasis asmeninis pasisakymų komybės negalėsiu patenkinti. Su šia LN žinių laida nami atlikti, nutariau išveikti iš šio biuletenio redagavimo pareigų pasitraukti. Šia vima ir reiškiu širdingą pagarbą ir iškilų padėką visiems už deka mieliems skaitytojams LN Valdybos nariams, tar- už teigiamas atsiliepimus, nautojams, LN Moterų ir kurie mane skatino šį biuletenį Būrelių taktininkams letenį tobulinti turinio ir už bendradarbiavimą ir nuolatinę pagalbą, kurią sulaukia iš mūsų visų, einant mah vedėjo pareigas.

Susirgus LN Valdybos pirmininkui J. Strazdui, kuris 3 metus redagavo LN žinias, nuo 1978 m. sausio m. 15 d. man teko didelė garbė perimti ir šio biuletenio redagavimą. LN žinių tikslas yra informuoti LN narius apie įvykius Lietuvių Namuose, juos neperdedant ir neiškreipiant faktų. Tai LN kronika, savaitinis dienynas, iš kurio nariai patirdavo apie kultūrinę ir visuomeninę veiklą Lietuvių Namuose.

Be šių įvykių aprašymų, LN žinių pirmame puslapyje visuomet buvo nagrinėjamos problemos ar klausimai, J. Strazdas po sunkios ligos jau yra sustiprėjęs, dalyvauja Valdybos posėdžiuose ir tikisi netrukus įsijungti į LN veiklą.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Migracija Floridon - Dr. J. Kačkelis

(tęsinys)

Dauguma šios lietuvių kolonijos lietuviai yra pensininkai. Ką jie veikia?

Negalima neskaityti užsiėmimų: meldimais, ilgiausius telefoninius pasikalbėjimus ir pletkavimus, arba apsvaistymus, ką veikti ar neveikti; užsiimti neužtautos garbės ieškojimu, kortavimu ar bingo lošimu; pažuvavimu ar pasigėrėjimu saulėtais ir puikiais papūdimais; polisiavimį po beveik kas antros ar trečios dienos šaunų pabaliavojimų; rūpestingą priežiūrą savo namų, gėlių ar vaismedžių sodelių; vykdymą užsiėmimų sveikatai sustiprinti bei amžių prailginti; skaitymą laikraščių, knygų, arba rūpestį, kaip nuo jų atsikratyti, o geriau "bonkutes" nusipirkti ir su draugais jas ištuštinti.

Be lietuvių veiklos Klube, nebūtų pilnas ir teisingas atsakymas, ką veikia lietuviai, kaip laiką leidžia, kurio čia visuomet permaža.

Klubas yra centrinis susitikimo punktas. Čia vyksta svarbiausi lietuvių solistų koncertai, įvairūs vaidinimai, minėjimai, vietos "subrendusio jaunimo" choro, okteto, šešetuko pasirodymai, Angelės Karnienės ir dalinai baletmeisterio Vėlbasio vadovaujami laukinių ir kitokių šokių pasirodymai; "karalių" rinkimai. Kas sekmadienį, tuojau po pamaldų, 2. v. p. p., džiaugiamasi bendrais pietumis, pačių darbščių narių pagamintais. Klubas sekmadieniais yra vietinių ir atvykusių lietuvių pagrindinis susitikimo

punktas. Su svečiais susitinka Klubas vadovybė. Čia galima pasigėrėti ir sukurtais monologais dant. Zėbėnės, bei vaidinimais.

Ne vien Lietuvių Klubas salėje, (telpa virš 400 žmonių) pasirodo atskiri meno vienetai, bet taip pat ir įvairiuose tarptautiniuose St. Petersburg'o ca. 34 etninių grupių parengimuose ar kitose viešose vietose, tautiniuose reprezentaciniuose pasirodymuose, ar kitose Floridos lietuvių kolonijose.

Jokia proga nėra praleidžiama, nepaminėjus ar nevenčiant. "Subrendęs jaunimas" aktyviai ir skaitlingai visur dalyvauja. Čia nepasireiškia joks nuovargis ar "boikotavimas" atšvęsti visas svarbiausias lietuvių tautai šventes bei reikšmingesnių tautiečių minėjimus. Švenčiama 16 Vasario, Kalantos, Birželio Išvežimai, Rugsėjo 8-ji-Tautos Šventė, ir t. p. Vienoje kolonijoje, Kanadoje kai kurios sukaktys laikomos neaktualiomis...

Prie tautinio reprezentavimo bei tautinių jausmų ugdymo ir palaikymo per tapybos meną daug prisideda dailininkai A. Rukštelė, J. Juodis, Aldona Valis. Jų papaveikslais yra papuoštos Klubas patalpos ir taip pat privatus lietuvių butai, jau nekalbant apie pačių dailininkų namus.

Klube yra puikiai A. Ragėmaldų, 2. v. p. p., džiaugiamasi bendrais pietumis, pačių darbščių narių pagamintais. Klubas sekmadieniais yra vietinių ir atvykusių lietuvių pagrindinis susitikimo

Zelba. Gi virtuvėje, kaip birtelės avily, tai bardamosi, tai vėl geruoju, pasišventusiais pakaitomis parengia, dažniausiai neturint nuolatinės šeimininkės, pulkiausius sekmadieninius pietus ir šiaip įvairiom progom valgius.

Klubui vadovauja taktiškas, tolerantiškas, kuklus, senas veikėjas Kl. Jurgėla. Prieš jį daugelį metų Klubui vadovavo Alb. Karnius. Jiems padėjo ir padeda darbštūs kiti Valdybos bei Tarybos nariai.

St. Petersburg'o lietuvių kolonija gana pasiturinti ir daugelis nėra linkę nusinėsti sutaupas į kapus. Todėl, gana dosniai aukojame tiek Klubui, tiek visiems kitiems tautiniams, politiniams ir šalpos reikalams. Alas ypač yra remiamas; taip pat, dėka vietos Balso pirm-kono Jono Valausko pasiaukavimo, yra surenkamos nemažos sumos šalpos reikalams. Žinoma, yra nemaža ir tokių

"skregų", kurie noriau Bachui aukoja, negu kad tautiniams reikalams, lietuviškiems laikraščiams arba lietuviškomis knygoms. Tų namuose, deja, daugiau pamatysi bonkų, negu lietuviškų knygų ar laikraščių...

Kadangi St. Petersburg'e daugiausia apsigyveno tėvai, ar viengungiai bei viengungės-našlės, tai lietuvių jaunimo kaip ir nėra. Tačiau, dėka tokio kompaktinio lietuvių susibūrimo, nuolat aplanko tėvus ir gimines jaunoji generacija. Jų tarpe yra tokių, kurie pirmą kartą (gal iš tokių vietovių, kur nėra daugiau lietuvių), turi progą susitikti savo tautiečius lietuviškoj aplinkumoj arba jų parengimuose ir pajusti, kokiai vertingai tautai jie priklauso... Tokiu būdu ir yra didelė svarba, visokiais atvejais burtis ir laikytis prie didesnių lietuvių kolonijų.

Kanados Lietuvių Fondas Lithuanian Canadian Foundation

Nauji nariai ir įnašai:

738. Steiblio Kazio atminimui - \$100, 765. B. C. Lietuvių Meškeriotojų ir Medžiotojų Klubas Bebras - \$100, 766. Toronto Lietuvių Namai - \$300, 767. Baltūnis Pranas ir Jadvyga - \$100, 768. Kanados Lietuvių Klubas (West Elgin) - \$100, 769. Simanavičiaus Juozo atmin. - \$100, 770. Masiulis Antanas - \$100, 771. Masiulis Mary - \$100, 772. Dobilas Kunigunda - \$100, 773. Šarapnicko Petro atmin. - \$100, 774. Šarapnicko Leono atmin. - \$100, 775. Šarapnicko Prano atmin. - \$100.

Įnašų papildymai:

23. K. L. B. Ottawos Apylinkė - iki \$3500, 48. Parama Kredito Koop. - \$2050, 73. Kojalaičiai, A. ir T. - \$20100, 87. LITAS - Montrealio Kred. Koop. - \$1300, 94. Šiurna Domas ir Ona - \$400, Prisiškėlimo Parapijos Kred. Koop. - \$1100, 107. North Sylva Co. Ltd. - \$1000, 112. Dr. A. Sidlauskaitė - \$375, 153. Kantautas Adomas - \$300, 430. Jokubilius Silvestras - \$1300, 431. Jokubilienė Elena - \$1300, 570. Liutkus Kelmas ir Julija - \$260,

Sveikiname visus naujus narius ir visus esamus narius, padidinusius savo įnašus.

Mieli lietuviai, neužmirškite Romo Kalantos aukos Kanados Lietuvių Fondas, jo kančios ir meilės Tėvynei įamžinimui, pasistatė tikslą sutelkti antrą \$100.000. Visi privalome pagerbti jo auką ir įstoti nariais į Lietuvių Fondą. Tai maža auka tokiame didžiame tikslui. Mes visi esame skolingi savo Tėvynei. Šiuo metu niekuo kitu negalime padėti savo

Tėvų Žemei, tačiau su viena bent viena šimtaine, kiekvienas gali ir privalo. Taip pat yra kviečiamos visos organizacijos įstoti nariais.

Dabar vyksta per esamus narius didelis vėjus - neatsisakykite, jei jūsų kaimynas ar pažįstamas pakvies įstoti nariais į K. L. Fondą. Įnašus galima įnešti į visus lietuvių kredito kooperatyvus Hamiltone, Montrealyje bei Toronte; arba siųsti K. L. F., 28 The Palisades, Toronto, Ont., M6S 2W8.

K. L. F. Valdyba

Daktarui A. S. POPIERAČIUI, mirus jo motinai, nuoširdžiausią užuojautą reiškia -

Olga ir Leonas Gureckai su visa šeima

Geram Prieteliui GEDEMINUI RUKŠĖNUI mirus Los Angeles, nuoširdi užuojauta jo žmonai Janinai ir visiems artimiesiems -

Juozas ir Dana Gražiai

VINCO KAČERGIAUS broliui Andriui Lietuvoje mirus, nuoširdžiai užjaučiu ir kartu liūdžiu -

Ričardas Simaniūkštis

MIRĖ
GEDIMINAS RUKŠĖNAS
Iš Los Angeles gauta žinia, kad š. m. birželio 23 d. mirė Gediminas Rukšėnas, buvęs veiklus montrealietis, mūsų savaitraščio administratorius.

Jo atminimui įamžinti, renkamos aukos Lietuvių Fondui. Norintieji prisidėti, kreipkitės į Bronių Staškevičių, tel: 769-1557.

• Mirė Izabelė Popieraitienė, dr. A. S. Popieraičio motina. Paliko vyrą Antaną ir vienturtį sūnų daktarą.

• Mirė Kazys Bagatavičius, 54 m. amžiaus. Sirgo nepagydoma plaučių liga.

Buvo nevedęs, jo laidotuviams rūpinosi brolis, gyventis Montrealyje.

• Šiomis dienomis mirė Lietuvoje Vinco Kačergio brolis Andrius.

Lietuvoje mirė ir Danos Gražienės (Juozo Gražio žmonos) sesuo Sofija Nakrošienė - Saltanytė.

Dikaičių Dvarą prie Brome Lake liepos 26 d. Vykstantieji yra prašomi užsiregistruoti iki liepos mėn. 16 d.

• Linas Plečaitis ir Linas Staškevičius PLJSąjungos vardu, 25 birželio, 6 val. ryto, dviračiais išvažiavo į Torontą. Pirmą dieną nuvažiavo 104 mylias. Šią kecionę organizavo sutelkti išėjus Jaunimo Kongresui Vokietijoje.

Sponsorai - rėmėjai gali prisidėti dar ir dabar, krepdamiesi į Audronę Jonelytę, tel: 767-8219 arba Paulių Mališką - 488-8528, arba tiesiai į Lito Jaunimo Sąjungos sąskaitą įnešant savo auką.

• Buvusi žinoma montrealietė Regina Siniūtė-Ayer, gyvenanti New Yorke, lankėsi Montrealyje, praleisdama porą savaitę pas seserį.

NAMAI - APARTAMENTAI - ŽEMĖ - PASKOLOS
D.N. BALTRUKONIS
Sylka Realities Inc.
445 Jean Talon W, Suite 305, Mt.
Tel: 273-9181-2-3, RUS. 737-0844

RŪTOS KLUBO IŠVYKA
Aukšinio Amžiaus Klubas
Rūta organizuoja išvyką į P.

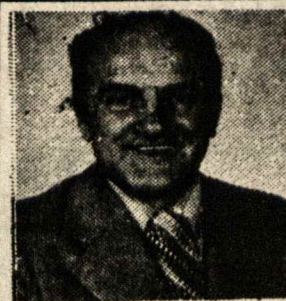

KEITH BUILDING MAINTENANCE

NAMŲ REMONTAS

Taisydas stogų, įvairiusi dažymo ir kiti darbai -
Tel. 363-1620.

Apie darbų sąžiningą atlikimą teiraukitės pas
Leoną Gurecką 366-2548.

M. PHILIPPE IZZI
Prop.
SKAMBINKIT -

kelnėms - pristatant ir atsiimant
365-7146

NETTOYEURS CLEANERS
coin / corner 5e ave
7661-A CENTRALE
495-90e AVE

coin / corner Baync
365-1143
29 55 Allard Street, Ville Emard
766-2667.

366-7818

PARDAVIMAS:
Chrysler • Monaco • Charger • Dodge • Dart
Sport • Swinger • Special • Sedan • Trucks
7635 Boul. Lasalle, La Salle, P.Q.
JASALLE AUTOMOBILE INC.
Mechanizuotas ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės (Body) taisydas ir dažymas naujame garaže ir moderniomis priemonėmis. Kreipkitės - De La Verendrye, pr. Lapiere vandens kanalo. Tel. 365-3364.

Dail. Antanas Rukštelė su žmona Elena svečiuose pas prof. E. Tumienę.

JUOŽAS GRAŽYS
Kailių siuvėjas
• Siuva ir parduoda
• Taisau ir remodeliuoju
• Vasaros laikui saugojimas (Storage)
6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

Highland Auto Body

611 Lafleur Ave., LaSalle. - Tel. 366-7281

• ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ IŠORĖS (Body) TAISYMO IR DAŽYMO, BEI KITUS MECHANINIUS DARBUS.
(Lietuviams duodame specialią nuolaidą)
• PARDUODAMA NAUDOTOS MAŠINOS

Savininkai V. Susinskas & Son tel. 389-0571.

GUY RICHARD
ROOFER - COUVREUR
7725 George LaSalle
Geriausios patarėjos ir darbo atlikėjas jums gali būti stogdengys Guy Richard, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darba atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Šaukite kalbėti stogas blogas ar kalbėti stogą naujus -
364-1470

PAMINKLŲ GAMYBA

- MONUMENTS MANUFACTURER
TODORO & BIGRAS LTD.
6752 Sherbrooke Street East
Montreal, P.Q. H1N 1C9 • Tel. 255-4076

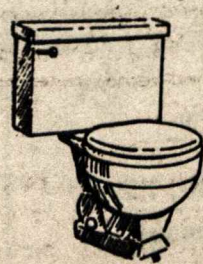
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

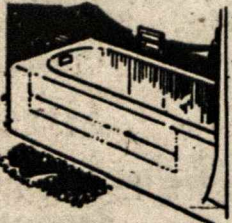
FUNERAL HOME
J. F. Wilson & Sons Inc.
123 MAPLE BLVD. 5784 VERDUN AVE.
CHATEAUGUAY VERDUN, QUEBEC
TEL. 691-4763 TEL. 767-9956

Jetté & Frères

VISKAS MODERNIEMS NAMAMS

Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisydas ir nauji įrenginiai. Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimas. Atstovaujame - Hydro-Quebec išnuomavimui karšto vandens tiekimą. Veltui įkainavimas.

Jetté & Frère Liée
Plumbing & Heating kontraktoriai.
140-2e AVENUE - 366-0330

NL REIKALAI

Netikėta staigmena pasiekė redakciją - mirė pirmasis šio laikraščio administratorius Gediminas Rukšėnas.

Administraciją jis perėmė tvarkyti vos atvykęs iš Vokietijos DP stovyklos, kur jis ėjo atsakingas pareigas išvietintųjų globos įstaigoje.

Vartodamas gerai žodžiu ir raštu anglų kalbą, Rukšėnas ypač buvo reikalingas žurn. Jonui Kardeliui perėmus redaguoti NL.

Dar labiau jis buvo reikalingas ir naudingas visai lietuvių kolonijai, o ypač naujai iš Europos atvykstantiems, kai tuo laiku nedaug kas dar vartojo anglų kalbą.

Gediminas Rukšėnas NL laikraščio administratorium išbuvo virš 10 metų. Dėl pašlijusios sveikatos - astmos kankinamas ir nepalankių darbovietėje sveikatai aplinkybių, pasitraukė iš pareigų.

Pasitraukęs iš laikraščio administracijos, mėgino dirbti P. Adamonio Apdardos ir Pardavimų įstaigoje, bet sveikatai negerėjant, ieškojo būdų iš Montrealio išsikelti. Taip abu su žmona išvažiavo į Kaliforniją.

G. Rukšėnas

Gediminas Rukšėnas, gyvendamas sausesniame klimato, pasijuto geriau. Dirbo gėralų parduotuvėje ir keletą metų Lietuvių Dienų žurnalo administracijoje.

Chroniška liga sveikatą menkino. Sulaukęs 64 metų amžiaus, birželio 18 d. savo namuose Los Angeles draugų tarpe atšventęs sukaktį, pasijuto blogai ir žmonai Janinai jį bevežant į ligoninę, užmigo amžiams.

NL Spaudos Bendrovės Valdyba ir Redakcija reiškia nuoširdžią užuojautą jo žmonai Janinai ir kitiems artimiesiems.

Atsilankius į salę, kiekvienas pajuto, kad vakaras nepaprastas, Joninių dvasioje, nes visuose salės kampuose, o ypač prie sienos žaliavo jauni berželiai, gailindami ir sukeldami laukų nuotaiką.

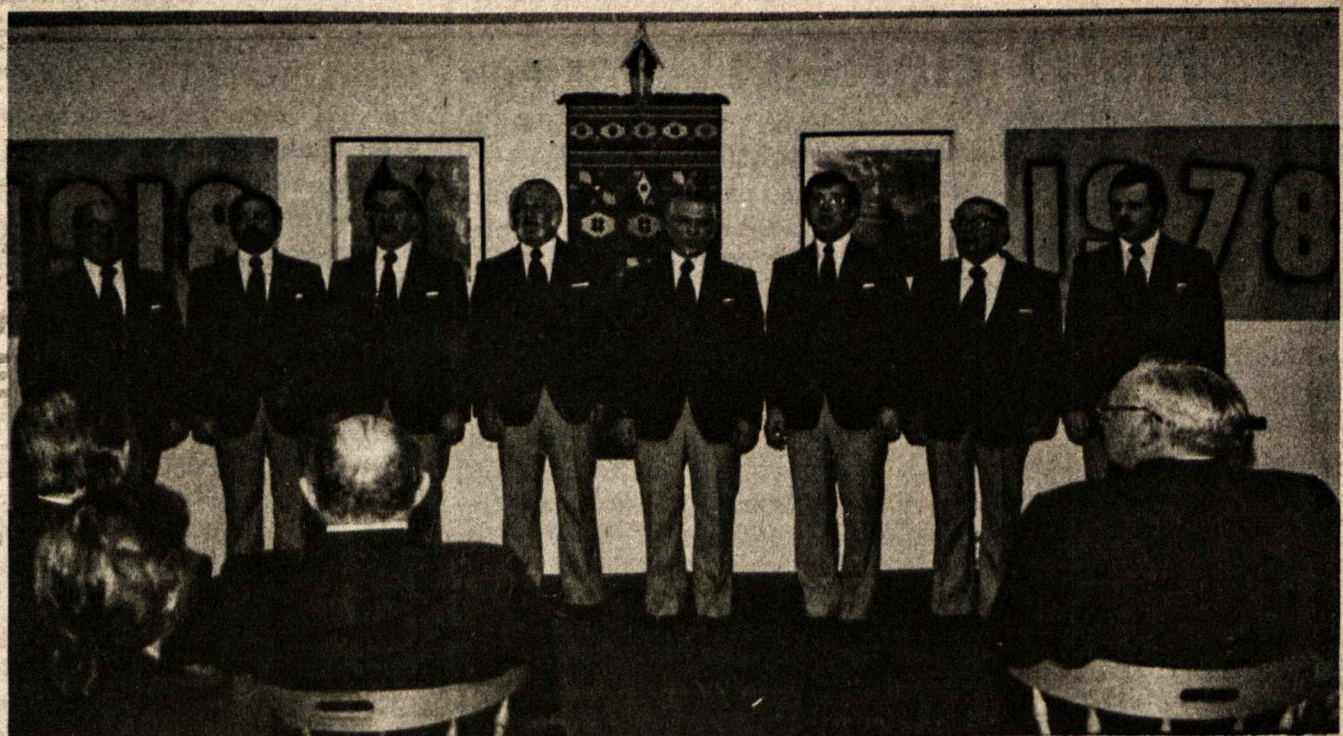
L. K. Mindaugo Šaulių Kuopos pirm. Ignas Petrauskas pasveikindamas susirinkusius Joninių legendų vaizdais, pranešė, kad meninė programą išpildys ne tik parapijos Choro Vyrų Oktetas, bet prisidės ir sol. Gina Čapkauskienė. Visa salė atsilankiusių entuziastingai plojo solistei ir rengėjams.

Gražių dainų programa ir Okteto išpildymu visi gėrėjosi. Nesitikėjo tokio repertuaro, kurį buvo galima pavadinti beveik koncertu. Pdainavo Tėviškėle, Sugrįžimas, Ant Nemuno Kranto, Lauksiu Tavęs Ateinant, O nyte. Neatlaidi publika priverė kartoti, taip visiems patiko.

Iš solistės Ginos Čapkauskienės visi gavo, kaip ir tikėjosi, skambių lėkštingališkų trelių, pripildžiusių visą salę. Ypač išprašyta kartojimui, kartu su Oktetu Glow Worm, žaviai nuskambėjo.

Po meninės programos vyko Jonų sveikinimai ir pagerbtas klebonas Jonas Kubilius. Gaila, kad neveikiant mikrofonui, sunkiai kas besigirdėjo. Nesigirdėjo toliau sėdintiems ir Julijos Jukonienės deklamavimo.

Puiki vakarienė buvo paruošta M. Kasperavičienės su talkininkėmis. Baras, apdardos, pradėjo dirbti LITO išjudino šokėjus, loteriją ir

Montrealio Aušros Vartų parapijos choro vyrų oktetas, koncertavęs Vasario 16-sios minėjime Ottawoje. Iš kairės: Alfonsas Gudas, Rytis Bulota, Albinas Urbonas, Albertas Rusinas, Vytautas Murauskas, Haroldas Celtorius, Vincas Kačergius ir Antanas Mickus. Jie koncertavo Joninių vakare išskyrus V. Murausko vietoje - Vytas Spundulis.

Nuotrauka Lado Giriūno.

pašnekesiai užsitęsė iki vėlyviausios nakties.

Plokštelių muziką nevargstamai tvarkė Augustinas Kalvaitis.

Svečių tarpe matėsi net iš P. Amerikos atvykęs prel. Pijus Ragažinskas su palydove sesele Imaculata, F. Gečas su žmona iš Kalifornijos, Juozas Vilkas iš Floridos, Vladas Krankaitis iš Three Rivers, P. Q. Sofija ir Ipolitas Tauterai, prieš metus išvykę į St. Catharines ir nenorėdami išsipilietinti, vis dažnai atvyksta į Montrealį.

• D. Makauskas, baigęs studijas, pradėjo dirbti LITO įstaigoje buhalteriu.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVUI "TALKA"

REIKALINGAS TARNAUTOJAS PASKOLŲ REIKALAMS (Loan Officer), mokantis lietuvių kalbą, norįs dirbti finansinėje srityje su galimybe progresuoti darbe. Atlyginimas pagal turimas kvalifikacijas ir susitarimą.

Prašymus siųsti "Talkos" valdybos pirmininkui J. Krištolaitis, 830 Main St. E., Hamilton, Ont. L8M 1L6.

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Tel. 532-3400
M6H 1A8

AKTYVAI — virš 14 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 1 metų 8 1/4%
Antradieniais 10-3	pensijų ir namų s-tas 8 1/2%
Trečiadieniais uždaryta	taupomąsias s-tas 7%
Ketvirtadieniais 10-8	depozitų čekių s-tas 6%
Penktadieniais 10-8	
Šeštadieniais 9-1	DUODA PASKOLAS:
Sekmdieniais 9.30-1	asmenines 9 1/2%
	nekiln. turto 9 1/4%
	investicines 10%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmdieniais — 9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Pardavome "American Express" kelionių čekius ir pinigines perloidas. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" naujam skaitytojui tik už \$ 7.00 metams!

Prašome iškirpti ir prisiųsti su virš nurodytu prenumeratos mokesčiu.

(Pavardė ir vardas)

(Tikslus adresas)

ŠAULIAI SURENGĖ PUKIAS JONINES

Gražia tradicija tapo šaulių rengiamos Joninės Montrealyje, Aušros Vartų Parapijos salėje. Tuo laiku oras dar nėra pastovus, tad be ri-

zikos, Jonines galima atšvęsti netrukdamai.

Yra ir antroji priežastis Jonines švęsti parapijoje: kartu su kitais Jonais, norima pagerbti ir mūsų kleboną Joną Kubilių, dar daugiatpaminėti ir sutampančią jo gimimo dieną. Ši kartą programos pristatytajai nesuminėjo jo amžiaus metų, leisdami pačiai salės publikai susiskačiuoti, nes neperseniai buvo 70-is jo jubiliejus.

Dr. J. Mališka

Dantų gydytojas

1440 rue Ste-Catherine Ouest Suite 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528

DR. V. GIRIŪNIENE

Dantų gydytoja

5330 L'Assomption Blvd.
MONTREAL
TEL. 265-3536

DR. A. O. JAUGELIENE

Dantų gydytoja

1410 GUY STREET
SUITE 11-12
MONTREAL P.Q.
Tel. 932-6662; namų 737-9681.

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(C)

Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Tel. 931-4024
Suite 215, Montreal 109, Que.

PHARMACIENS

PHARMACISTS

M. CUSSON - R. GENDRON

Ouvert 9 a.m. à 10 p.m. Open,
Samedi: 9 a.m. à 9:30 p.m.
Dimanche: 10 a.m. à 9:30 p.m.
Livraison gratuite - Free delivery
Skubus ir nekainuojantis pristatymas

366-9742
365-0505

7626, rue Central St., Ville LaSalle

ADVOKATAS

R.J. Išganaitis, BA, BCL

216 St. Paul W., Montreal, P.Q.
Tel: 288-6316, namų 658-5513

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

Suite 627, 3 Place Ville Marie,
Montreal, Quebec H3B 2E3
Tel. (514) 871-1430

ADVOKATAS

J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064

MONTREAL WEST AUTOMOBILE

Pontiac ★ Buick ★ Astra

- NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTOJŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ
- NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI (SIGYTI)
- MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI, IR SU IŠIMTIMI JUMS, PASITARNAUS!
- UŽEIKITE! ĮSITIKINKITE! PASINAUDOKITE!

LEONAS GURECKAS
Sales Manager
(Lietuviai atstovai)

PASIKALBĖKITE SU
Managėru
LEO GUREKAS

mw montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH 489-5391
(At the end of Sherbrooke Street West)

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBE • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

Tel: Bus. 482-3460
Res. 366-7041

DANPAR REALITIES CORP.

310 VICTORIA AVENUE, SUITE 409
MONTREAL, QUEBEC, CANADA
H3Z 7M9

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo Turto Patarnavimas Montrealyje
Investicijos J.A.V. ir kt. Kanados provincijose

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd. DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 — 35th Avenue, Montreal 409

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

LEFEBVRE & ROBERT INC.

AMEUBLEMENT - FURNITURE

PARDAVIMAS

IVAIRIŲ
BALDŲ
PER

KRAUTUVĖS

3

AUKŠTUS

- Užeikite ir įsitikinsite, kad įmonėje baldai yra aukštos kokybės ir prieinamos kainomis.
- Didelis pasirinkimas ir malonus patarnavimas.

7635 CENTRALE 4e AVENUE LASALLE 363-3887

7643 CENTRALE 366-1282 (DECORATION)

LITAS

Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8,

Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:	DUODA PASKOLAS:
Einamasis s-tas 6.0%	Asmenines 10.5%
Taupomasis s-tas 8.25%	Nekiln. turto 10.0%
Už pensijų planą 8.5%	Čekių kredito 12.0%
Termin. ind. 1 metams 9%	Investicines nuo 10.5%
Termin. ind. 2 metams 9.25%	
Termin. ind. 3 metams 9.5%	
DUODA nemokama gyvybės apdraudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.	Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmdieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmdieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus liiguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 8 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.